2025/2433

5.12.2025

DECIZIA (UE) 2025/2433 A COMISIEI

din 29 iulie 2025

privind schema de ajutoare SA.51501 (2021/C) (ex 2019/NN) (ex 2018/N) pusă în aplicare de Cehia în favoarea întreprinderilor mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare

[notificată cu numărul C(2025) 5149]

(Numai textul în limba cehă este autentic)

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (denumit în continuare „TFUE”), în special articolul 108 alineatul (2) primul paragraf,

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispoziția menționată anterior ([1]) și având în vedere observațiile acestora,

întrucât:

1. PROCEDURA

(1) Prin scrisoarea din 29 iunie 2018, Cehia a notificat Comisiei schema de ajutoare SA.51501 (2018/N) – *Cehia – Ajutoare pentru primele de asigurare pentru întreprinderile mari*, care prevede acordarea de ajutoare pentru plata primelor de asigurare prin care se acopereau pagubele provocate culturilor și animalelor de creșcătorie de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de organisme dăunătoare plantelor sau, respectiv, de boli ale animalelor (denumită în continuare „schema”).

(2) Comisia a solicitat informații suplimentare prin scrisorile din 24 august 2018, 8 octombrie 2018, 17 decembrie 2018, 6 martie 2019, 28 mai 2019 și 8 ianuarie 2020. Autoritățile cehe au transmis informații suplimentare prin scrisorile din 18 septembrie 2018, 18 ianuarie 2019, 23 aprilie 2019, 23 septembrie 2019 și 10 februarie 2020.

(3) Informațiile obținute în cursul examinării preliminare a schemei au arătat că unele ajutoare au fost deja acordate întreprinderilor mari pentru plata primelor de asigurare prin care se acopereau pagubele provocate culturilor și animalelor de crescătorie de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de organisme dăunătoare plantelor sau, respectiv, de boli ale animalelor (denumite în continuare „ajutoarele individuale”). Autoritățile cehe au acordat aceste ajutoare în cadrul schemei SA.49594 (2017/XA) ([2]), considerând că beneficiarii se calificau drept IMM-uri.

(4) La 12 ianuarie 2021, Comisia a adoptat Decizia C(2021) 34 final din 12 ianuarie 2021 ([3]) (denumită în continuare „decizia de inițiere a procedurii”), prin care a informat Cehia că a decis să inițieze procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește: (i) ajutoarele individuale; și (ii) schema. Decizia de inițiere a procedurii a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ([4]).

(5) Prin scrisoarea din 19 februarie 2021, autoritățile cehe și-au prezentat observațiile.

(6) Comisia nu a primit observații de la alte părți interesate.

(7) Comisia a solicitat clarificări suplimentare din partea autorităților cehe prin scrisorile din 4 august 2023, 8 februarie 2024 și 6 iunie 2024. Autoritățile cehe au răspuns prin scrisorile din 24 august 2023, 28 februarie 2024 și 26 iunie 2024.

([1]) JO C 60, 19.2.2021, p. 54.
([2]) SA.49594 (2017/XA) Ajutoare pentru primele de asigurare, TAM.
([3]) *Ibidem*.
([4]) *Ibidem*.

2. OBIECTUL PREZENTEI DECIZII

(8) Prezenta decizie evaluează compatibilitatea cu piața internă: (i) a schemei; și (ii) a ajutoarelor individuale menționate în considerentul 3.

3. DESCRIEREA SCHEMEI

3.1. Obiectiv

(9) Obiectivul schemei este de a oferi ajutoare pentru plata primelor de asigurare, punând astfel asigurările la dispoziție la scară largă în sectorul producției agricole primare. Asigurările sunt considerate instrumente eficient de gestionare a riscurilor, oferind fermierilor o mai mare securitate împotriva pagubelor neprevăzute. Schema prevede ajutoare pentru primele de asigurare a culturilor și a animalelor de crescătorie.

3.2. Durată

(10) Se propune ca schema să fie pusă în aplicare de la notificarea deciziei Comisiei de aprobare a schemei până la 31 decembrie 2024.

3.3. Temeiurile juridice

(11) Temeiul juridic îl constituie următoarele acte juridice:

(a) Legea nr. 252/1997 Coll. privind agricultura, cu modificările ulterioare [*Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů*], în special articolul 2da alineatul (2) litera (c) și alineatul (3) litera (f);

(b) Proiectul de norme pentru acordarea de ajutoare pentru asigurări întreprinderilor mari prin intermediul Fondului de sprijin și garantare pentru agricultură („principiile de acordare a ajutoarelor") [*Zásady pro poskytování finanční podpory pojištění pro velké podniky Podpůrným a garančním rolnickým a lesnickým fondem, a.s.*].

3.4. Buget

(12) Bugetul total al schemei este estimat la 690 de milioane CZK [aproximativ 25,8 milioane EUR ([5])]. Ajutoarele urmează să fie finanțate de la bugetul de stat.

(13) Autoritatea care acordă ajutoarele este Fondul de sprijin și garantare pentru agricultură și silvicultură [*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s*]. Ea este o agenție guvernamentală cu scop special constituită sub forma unei societăți pe acțiuni, în cadrul căreia 100 % din acțiuni sunt deținute de stat. Aceasta acționează în calitate de autoritate care acordă ajutoarele în temeiul articolului 2da din Legea nr. 252/1997 Coll. privind agricultura.

3.5. Forma de acordare a ajutoarelor

(14) Ajutoarele ar urma să se plătească sub formă de granturi directe. Autoritățile cehe consideră că această formă de acordare a ajutoarelor este cea mai adecvată pentru acoperirea costurilor aferente primelor de asigurare.

3.6. Beneficiari

(15) Schema este concepută pentru întreprinderile mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare.

(16) Numărul estimat de beneficiari este de peste 1 000.

(17) Autoritățile cehe au confirmat că întreprinderile aflate în dificultate în sensul punctului 33 subpunctul 63 din Orientările privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ([6]) (denumite în continuare „Orientările din 2023") nu sunt eligibile pentru acordarea de ajutoare în cadrul schemei.

([5]) Considerentul 6 din decizia de inițiere a procedurii. Cursul de schimb CZK/EUR de la data notificării acestei scheme (29 iunie 2018) era de 1 CZK = 0,03841 EUR.

([6]) JO C 485, 21.12.2022, p. 1.

(18) De asemenea, autoritățile cehe s-au angajat să suspende plata ajutorului în cauză în cazul în care beneficiarul are încă la dispoziție un ajutor ilegal anterior, declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei (fie privind un ajutor individual, fie o schemă de ajutoare), atât timp cât beneficiarul respectiv nu a rambursat sau plătit într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil și dobânda de recuperare corespunzătoare.

3.7. **Detalii suplimentare**

(19) Prin notificare, Cehia intenționează să completeze măsura de ajutor existentă SA.49594 (2017/XA) care era în vigoare de la 1 ianuarie 2018 ([7]). Această măsură a fost exceptată în temeiul Regulamentului (UE) nr. 702/2014 al Comisiei ([8]) (denumit în continuare „RECA"), iar domeniul său de aplicare a fost limitat la IMM-uri. Prin urmare, prin notificare, Cehia intenționează să instituie baza pentru ajutoarele în favoarea întreprinderilor mari.

(20) În conformitate cu temeiul juridic național, „calamități naturale" înseamnă cutremurele, avalanșele, alunecările de teren și inundațiile, tornadele și incendiile forestiere care intervin în mod natural. „Fenomene climatice nefavorabile" înseamnă condițiile meteorologice nefavorabile, cum ar fi înghețul, furtunile și grindina, gheața, ploile abundente sau persistente, seceta sau alte condiții climatice nefavorabile. „Organisme dăunătoare plantelor" înseamnă orice specie, sușă sau biotip de plantă, animal sau agent patogen dăunător plantelor sau produselor din plante.

Ajutoare pentru asigurarea împotriva pagubelor provocate culturilor

(21) Se pot acorda ajutoare cultivatorilor care încheie o poliță de asigurare a culturilor în nume propriu și care plătesc cel puțin 1 000 CZK (aproximativ 37,4 EUR) sub formă de prime pentru un an relevant. Pădurile și pepinierele forestiere nu sunt considerate culturi.

(22) Intensitatea ajutoarelor acordate depinde de tipul de culturi. Aceasta variază între 35 % și 65 % din costul documentat al asigurării culturilor speciale pentru un an relevant. Pentru alte culturi, intensitatea ajutoarelor acordate variază între 10 % și 50 % din costul documentat al asigurării pentru un an relevant.

(23) „Culturi speciale" înseamnă în special:

(a) culturile permanente, inclusiv pepinierele, și anume culturile de: viță de vie, hamei, fructe (caise, mere, pere, cireșe, piersici, coacăze, agrișe, fructe cu coajă lemnoasă, migdale, gutui, prune, goldane, renglote, zmeură, mure, scorușe, scorușe negre, castane);

(b) căpșuni;

(c) cartofi;

(d) sfeclă de zahăr;

(e) legume;

(f) plante ornamentale, inclusiv pepiniere, plante medicinale, aromatice și culinare, maci;

(g) plante pentru fibre (in și cânepă);

(h) producția de iarbă și trifoi cultivate pentru semințe.

Ajutoare pentru asigurarea împotriva pagubelor provocate animalelor de crescătorie

(24) Se pot acorda ajutoare crescătorilor de animale care încheie o poliță de asigurare a animalelor în nume propriu și plătesc cel puțin 1 000 CZK (aproximativ 37,4 EUR) sub formă de prime pentru un an relevant.

([7]) Înainte de 1 ianuarie 2018, ajutoarele au fost acordate pe baza SA.40185 (2014/XA).

([8]) Regulamentul (UE) nr. 702/2014 al Comisiei din 25 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 193, 1.7.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/702/oj).

(25) Intensitatea ajutoarelor variază între 35 % și 65 % din costurile de asigurare documentate.

Condiții suplimentare

(26) Autoritățile cehe au confirmat că plățile aferente asigurărilor trebuie să se limiteze la a compensa cel mult costul aferent despăgubirilor pentru pagubele cauzate de evenimentele în cauză (considerentul 20) și că acestea puteau acoperi numai producția efectivă dinainte de producerea pagubelor. În plus, contractele de asigurare nu ar prevedea sau specifica tipul sau cantitatea producției viitoare.

(27) Autoritățile cehe au confirmat că ajutoarele nu pot să se limiteze la asigurările oferite de o singură societate de asigurări sau de un grup de societăți ori să fie acordate cu condiția încheierii contractului de asigurare cu o societate stabilită în Cehia.

(28) Solicitanții de ajutor trebuie să încheie un contract de asigurare cu un furnizor de asigurări care are un acord de cooperare cu autoritatea care acordă ajutoarele ([9]). Orice furnizor de asigurări poate solicita încheierea unui astfel de acord de cooperare cu autoritatea care acordă ajutoarele.

(29) În conformitate cu temeiul juridic național și astfel cum au confirmat autoritățile cehe, cererea de ajutor trebuie depusă înainte de plata primei de asigurare.

(30) Cererea de ajutor trebuie să cuprindă denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile.

(31) Solicitanții trebuie să descrie în cerere situația în absența ajutorului (scenariul contrafactual) și să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului contrafactual descris în cerere. Atunci când primește o cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulativ necesar.

(32) Ajutoarele nu pot fi cumulate cu ajutoarele primite în cadrul altor scheme locale, regionale, naționale sau ale Uniunii sau cu ajutoare ad-hoc pentru aceleași costuri eligibile.

(33) Intensitatea maximă a ajutoarelor și cuantumul ajutoarelor se calculează în mod nediscriminatoriu de către autoritatea care acordă ajutoarele la momentul acordării lor. Costurile eligibile trebuie să fie susținute de documente justificative clare și actualizate. Pentru calcularea intensității ajutoarelor și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate trebuie să fie cele existente înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe.

(34) Taxa pe valoarea adăugată („TVA”) nu este eligibilă pentru acordarea de ajutoare, cu excepția cazului în care nu este recuperabilă în temeiul normelor naționale.

(35) Autoritățile cehe au explicat că nu se preconizează că schema va avea un impact asupra mediului, deoarece a constat doar în ajutoare pentru plata primelor de asigurare.

(36) Aceeași măsură nu este inclusă în Planul strategic al Cehiei, dar schema a fost în concordanță cu obiectivul general al politicii agricole comune („PAC”) de promovare a unui sector agricol competitiv și rezilient, prevăzut la articolul 5 litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului ([10]), precum și cu obiectivul specific al PAC de sprijinire a veniturilor viabile ale fermelor și a rezilienței sectorului agricol și de sporire a competitivității fermelor, astfel cum se prevede la articolul 6 alineatul (1) literele (a) și (b) din regulamentul respectiv.

([9]) O listă a întreprinderilor de asigurare în cauză poate fi consultată la adresa: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([10]) Regulamentul (UE) 2021/2115 al Parlamentului European și al Consiliului din 2 decembrie 2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013 (JO L 435, 6.12.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj).

(37) Autoritățile cehe au confirmat că vor publica în modulul Comisiei Europene privind transparența ([11]) textul integral al schemei și temeiul juridic și dispozițiile de punere în aplicare a acesteia, identitatea autorității care acordă ajutoarele și identitatea beneficiarilor care primesc ajutoare individuale care depășesc 60 000 EUR ([12]). Autoritățile cehe au confirmat că aceste informații vor fi publicate după luarea deciziei de acordare a ajutoarelor, vor fi păstrate timp de cel puțin 10 ani și vor fi disponibile publicului larg fără restricții.

(38) Autoritățile cehe s-au angajat să adapteze schema la noile norme ([13]), care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023, și să le aplice schemei ([14]).

4. DESCRIEREA AJUTOARELOR INDIVIDUALE

4.1. Obiectiv

(39) Obiectivul ajutoarelor individuale a fost de a pune asigurările la dispoziție la scară largă în sectorul agricol prin compensarea parțială a costurilor aferente primelor de asigurare. Asigurările eligibile au acoperit culturile și animalele de creștere.

4.2. Durată

(40) Ajutoarele individuale au fost acordate de la 1 ianuarie 2018 până la 31 decembrie 2022.

4.3. Temeiurile juridice

(41) Cehia a acordat ajutoarele individuale pe baza schemei SA.49594 (2017/XA).

4.4. Buget

(42) Bugetul ajutoarelor individuale nu a fost stabilit. Deși procedura oficială de investigare a permis identificarea unui beneficiar al unui astfel de ajutor individual (considerentul (261)), este posibil ca și alți beneficiari să fi primit ajutoare individuale. În orice caz, ajutoarele individuale au fost finanțate de la bugetul de stat.

(43) Autoritatea care a acordat ajutoarele a fost Fondul de sprijin și garantare pentru agricultură și silvicultură [*Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond, a.s*]. Aceasta este o agenție guvernamentală cu scop special constituită sub forma unei societăți pe acțiuni, în cadrul căreia 100 % din acțiuni sunt deținute de stat. Agenția acționează în calitate de autoritate care acordă ajutoarele în temeiul articolului 2da din Legea nr. 252/1997 Coll. privind agricultura.

4.5. Forma de acordare a ajutoarelor

(44) Ajutoarele individuale au fost acordate sub formă de granturi directe. Autoritățile cehe au considerat că această formă este cea mai adecvată pentru acoperirea costurilor aferente primelor de asigurare.

4.6. Beneficiari

(45) Beneficiarii ajutoarelor individuale au fost întreprinderi mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare.

(46) Autoritățile cehe au confirmat că întreprinderile aflate în dificultate în sensul punctului 33 subpunctul 63 din Orientările privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale nu au fost eligibile pentru acordarea ajutoarelor.

([11]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/.

([12]) În conformitate cu partea I secțiunea 3.2.4 din orientări, statele membre sunt obligate să publice identitatea beneficiarilor care primesc ajutoare individuale care depășesc 10 000 EUR, comparativ cu ajutoarele individuale care depășesc 60 000 EUR în temeiul Orientărilor din 2014. Autoritățile cehe s-au angajat să adapteze schema la noile norme (considerentul 38).

([13]) Orientările Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020.

([14]) Prin scrisoarea din 21 februarie 2023, Cehia și-a dat acordul necondiționat de a-și modifica schemele de ajutoare existente pentru a se conforma Orientărilor din 2023 până cel târziu la 30 iunie 2023.

(47) De asemenea, nu s-au acordat ajutoare individuale beneficiarilor care aveau încă la dispoziție un ajutor ilegal anterior, declarat incompatibil printr-o decizie a Comisiei (fie privind un ajutor individual, fie o schemă de ajutoare), atât timp cât beneficiarii respectivi nu au rambursat sau plătit într-un cont blocat valoarea totală a ajutorului ilegal și incompatibil și dobânda de recuperare corespunzătoare.

4.7. **Detalii suplimentare**

(48) În cadrul schemei SA.49594 (2017/XA), „calamități naturale" înseamnă cutremurele, avalanșele, alunecările de teren și inundațiile, tornadele și incendiile forestiere care intervin în mod natural. „Fenomene climatice nefavorabile" înseamnă condițiile meteorologice nefavorabile, cum ar fi înghețul, furtunile și grindina, gheața, ploile abundente sau persistente, seceta sau alte condiții climatice nefavorabile. „Organisme dăunătoare plantelor" înseamnă orice specie, sușă sau biotip de plantă, animal sau agent patogen dăunător plantelor sau produselor din plante.

Ajutoare pentru asigurarea împotriva pagubelor provocate culturilor

(49) Se puteau acorda ajutoare cultivatorilor care au încheiat o poliță de asigurare a culturilor în nume propriu și au plătit prime de cel puțin 1 000 CZK (aproximativ 37,4 EUR) pentru un an relevant. Pădurile și pepinierele forestiere nu sunt considerate culturi.

(50) Intensitatea ajutoarelor acordate a depins de tipul de culturi. Aceasta a variat între 35 % și 65 % din costul documentat al asigurării culturilor speciale pentru un an relevant. Pentru alte culturi, intensitatea ajutoarelor acordate a variat între 10 % și 50 % din costul documentat al asigurării pentru un an relevant.

(51) „Culturi speciale" înseamnă în special:

(a) culturile permanente, inclusiv pepinierele, și anume culturile de: viță de vie, hamei, fructe (caise, mere, pere, cireșe, piersici, coacăze, agrișe, fructe cu coajă lemnoasă, migdale, gutui, prune, goldane, renglote, zmeură, mure, scorușe, scorușe negre, castane);

(b) căpșuni;

(c) cartofi;

(d) sfeclă de zahăr;

(e) legume;

(f) plante ornamentale, inclusiv pepiniere, plante medicinale, aromatice și culinare, maci;

(g) plante pentru fibre (in și cânepă);

(h) producția de iarbă și trifoi cultivate pentru semințe.

Ajutoare pentru asigurarea împotriva pagubelor provocate animalelor de crescătorie

(52) Se puteau acorda ajutoare crescătorilor de animale care au încheiat o poliță de asigurare a animalelor în nume propriu și au plătit prime de cel puțin 1 000 CZK (aproximativ 37,4 EUR) pentru un an relevant.

(53) Intensitatea ajutoarelor a variat între 35 % și 65 % din costurile de asigurare documentate.

Condiții suplimentare

(54) Autoritățile cehe au confirmat că plățile aferente asigurărilor trebuiau să se limiteze la a compensa cel mult costul aferent despăgubirilor pentru pagubele cauzate de evenimentele în cauză (considerentul 20) și că acestea puteau acoperi numai producția efectivă dinainte de producerea pagubelor. În plus, contractele de asigurare nu ar prevedea sau specifica tipul sau cantitatea producției viitoare.

(55) Autoritățile cehe au confirmat că ajutoarele nu puteau să se limiteze la asigurările oferite de o singură societate de asigurări sau de un grup de societăți ori să fie acordate cu condiția încheierii contractului de asigurare cu o societate stabilită în Cehia.

(56) Solicitanții de ajutor trebuiau să încheie un contract de asigurare cu un furnizor de asigurări care avea un acord de cooperare cu autoritatea care acordă ajutoarele ([15]). Orice furnizor de asigurări putea solicita încheierea unui astfel de acord de cooperare cu autoritatea care acordă ajutoarele.

(57) În cadrul schemei SA.49694 (2017/XA) și astfel cum au confirmat autoritățile cehe, cererea de ajutor trebuia depusă înainte de plata primei de asigurare.

(58) Cererea de ajutor trebuia să cuprindă denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile.

(59) Ajutoarele nu puteau fi cumulate cu ajutoarele primite în cadrul altor scheme locale, regionale, naționale sau ale Uniunii sau cu ajutoare ad-hoc pentru aceleași costuri eligibile.

(60) Intensitatea maximă a ajutoarelor și cuantumul ajutoarelor trebuiau să fie calculate în mod nediscriminatoriu de către autoritatea care acordă ajutoarele la momentul acordării lor. Costurile eligibile trebuiau să fie susținute de documente justificative clare și actualizate. Pentru calcularea intensității ajutoarelor și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate trebuiau să fie cele existente înainte de deducerea impozitelor sau a altor taxe.

(61) TVA nu era eligibilă pentru acordarea de ajutoare, cu excepția cazului în care nu este recuperabilă în temeiul normelor naționale.

(62) Autoritățile cehe au explicat că ajutoarele nu au avut niciun impact asupra mediului, deoarece au compensat doar o parte din primele de asigurare.

(63) Aceeași măsură nu este inclusă în Planul strategic al Cehiei sau în Programul de dezvoltare rurală al Cehiei pentru perioada 2014-2020, dar obiectivul ajutoarelor este în concordanță cu obiectivul general al politicii agricole comune („PAC") de promovare a unui sector agricol competitiv și rezilient, precum și cu obiectivul specific al PAC de sprijinire a veniturilor viabile ale fermelor și a rezilienței sectorului agricol și de sporire a competitivității fermelor.

(64) Autoritățile cehe au confirmat că vor publica în modulul Comisiei Europene privind transparența ([16]) textul integral al măsurii și temeiul juridic și dispozițiile de punere în aplicare a acesteia, identitatea autorității care acordă ajutoarele și identitatea beneficiarilor care primesc ajutoare individuale care depășesc 60 000 EUR ([17]). Autoritățile cehe au confirmat că aceste informații vor fi publicate după luarea deciziei de acordare a ajutoarelor, vor fi păstrate timp de cel puțin 10 ani și vor fi disponibile publicului larg fără restricții.

5. MOTIVE PENTRU INIȚIEREA PROCEDURII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 108 ALINEATUL (2) DIN TFUE

(65) Astfel cum se indică în considerentul 67 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE din următoarele motive:

(a) În ceea ce privește schema, Comisia a avut îndoieli cu privire la momentul în care întreprinderile erau obligate să depună cererile de ajutor. Prin urmare, Comisia a exprimat, de asemenea, îndoieli cu privire la îndeplinirea criteriului (formal) al efectului stimulativ de către schema respectivă.

([15]) O listă a întreprinderilor de asigurare în cauză poate fi consultată la adresa: https://www.pgrlf.cz/programy/podpora-pojisteni-2/podpora-pojisteni/spolupracujici-pojistovny/.

([16]) https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public/search/home/.

([17]) În conformitate cu partea I secțiunea 3.2.4 din orientări, statele membre sunt obligate să publice identitatea beneficiarilor care primesc ajutoare individuale care depășesc 10 000 EUR, comparativ cu ajutoarele individuale care depășesc 60 000 EUR în temeiul Orientărilor din 2014. Autoritățile cehe s-au angajat să adapteze schema la noile norme (considerentul 38).

(b) În ceea ce privește ajutoarele individuale acordate întreprinderilor mari, Comisia a avut îndoieli cu privire la prezentarea scenariului contrafactual și la momentul depunerii cererilor. Prin urmare, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea unor astfel de ajutoare cu normele aplicabile privind ajutoarele de stat, în special cu criteriul efectului stimulativ. Mai precis, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la prezentarea scenariului contrafactual și la momentul depunerii cererilor.

5.1. **Îndoieli cu privire la compatibilitatea schemei cu piața internă**

(66) În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă pot beneficia de una dintre derogările prevăzute la articolul respectiv. În cazurile de față, Comisia a examinat dacă derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE este aplicabilă.

(67) În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă se constată că acestea facilitează dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(68) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a evaluat compatibilitatea schemei cu piața internă în lumina Orientărilor Uniunii Europene privind ajutoarele de stat în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale pentru perioada 2014-2020 ([18]) (denumite în continuare „Orientările din 2014”), care erau în vigoare la momentul respectiv.

(69) Mai precis, Comisia a evaluat compatibilitatea schemei cu piața internă în lumina capitolului 3 („Principiile comune de evaluare”) din partea I din Orientările din 2014.

(70) Cu ocazia acestei evaluări, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea schemei cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, având în vedere îndoielile legate de momentul depunerii cererilor de ajutor.

Momentul depunerii cererilor

(71) În conformitate cu punctul 66 din Orientările din 2014, ajutoarele ar putea fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă ele conduc la schimbarea comportamentului unei întreprinderi astfel încât aceasta să se implice într-o activitate suplimentară pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit.

(72) În conformitate cu punctul 70 din Orientările din 2014, Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru un beneficiar în cazul în care o lucrare sau o activitate a început deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale.

(73) În conformitate cu punctul 35 subpunctul 25 din Orientările din 2014, „începerea proiectului sau a activității” înseamnă, în funcție de care are loc mai întâi, fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibil(ă).

(74) În conformitate cu normele schemei, cererea de ajutor trebuia depusă după încheierea contractului de asigurare, dar înainte de plata primei de asigurare (considerentul 29).

(75) În considerentul 66 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la conformitatea unei astfel de proceduri naționale cu punctul 35 subpunctul 25 din Orientările din 2014, în special cu privire la depunerea cererilor de ajutor înainte de „începerea proiectului sau a activității”, astfel cum este definită la punctul respectiv. Comisia a exprimat opinia preliminară că, în cazul de față, încheierea unui contract de asigurare a constituit primul angajament cu caracter juridic obligatoriu și că, prin urmare, acest moment trebuie considerat „începerea proiectului sau a activității”. Prin urmare, Comisia a concluzionat, cu titlu preliminar, că, pentru ca punctul 70 din Orientările din 2014 să fie respectat, cererile ar trebui depuse nu numai înainte de plata primei de asigurare, ci și înainte de încheierea contractului de asigurare.

([18]) JO C 204, 1.7.2014, p. 1.

(76) Pe baza acestor considerații, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la conformitatea schemei cu normele privind ajutoarele de stat în ceea ce privește efectul stimulativ ([19]).

(77) Din aceste motive, Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE și a invitat toate părțile terțe care ar fi putut fi afectate de acest ajutor, precum și Cehia să își prezinte observațiile. În același timp, Comisia a invitat Cehia să furnizeze toate informațiile care puteau contribui la evaluarea ajutoarelor.

5.2. **Îndoieli cu privire la legalitatea ajutoarelor individuale**

(78) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a făcut referire la informațiile privind piața obținute în cursul examinării preliminare, care au indicat că s-au acordat ajutoare individuale anumitor întreprinderi mari care au fost evaluate în mod eronat ca IMM-uri de autoritatea care acordă ajutoarele la momentul acordării acestora. Comisia a considerat că o astfel de evaluare a fost efectuată în baza unor temeiuri pur formale ([20]), și anume prin verificarea exclusivă a îndeplinirii formale a criteriilor care definesc un IMM, fără a ține seama de realitatea economică și de principiile jurisprudenței prevăzute în considerentele 58-61 din decizia de inițiere a procedurii. Comisia a considerat că Cehia acordase deja ajutoare unor beneficiari care este posibil să nu fi respectat definiția IMM-urilor la momentul acordării ajutoarelor ([21]) și că, prin urmare, nu puteau beneficia de schema SA.49594 (2017/XA). Prin urmare, Comisia a considerat că orice astfel de ajutor individual deja acordat înainte de notificarea schemei și, prin urmare, înainte de aprobarea acesteia, era ilegal deoarece a fost acordat cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE ([22]).

(79) Analiza prezentată de Comisie în decizia de inițiere a procedurii s-a bazat pe interpretarea articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA, astfel cum se explică în considerentul 61 din decizia respectivă. Comisia a precizat că interpretarea sa se bazează pe jurisprudența Curții de Justiție și a Tribunalului Uniunii Europene (denumite în continuare „instanțele Uniunii"), ghidată de principiul *effet utile*.

5.3. **Îndoieli cu privire la compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă**

(80) În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă pot beneficia de una dintre derogările prevăzute la articolul respectiv. În cazurile de față, Comisia a examinat dacă derogarea prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE este aplicabilă.

(81) În conformitate cu articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele pot fi considerate compatibile cu piața internă dacă se constată că acestea facilitează dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(82) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a evaluat compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă în lumina Orientărilor din 2014, care erau în vigoare la momentul respectiv.

(83) Mai precis, Comisia a evaluat compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă în lumina capitolului 3 („Principiile comune de evaluare") din partea I din Orientările din 2014.

(84) Cu ocazia acestei evaluări, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la compatibilitatea ajutoarelor acordate ilegal cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, în special în legătură cu prezența unui efect stimulativ. În această privință, Comisia a examinat două condiții: prezentarea scenariului contrafactual și momentul depunerii cererilor de ajutor.

([19]) Considerentul 66 din decizia de inițiere a procedurii.
([20]) Considerentul 57 din decizia de inițiere a procedurii.
([21]) Considerentul 62 din decizia de inițiere a procedurii.
([22]) Considerentul 42 din decizia de inițiere a procedurii.

Prezentarea scenariului contrafactual

(85) În conformitate cu punctul 72 din Orientările din 2014, beneficiarii care sunt întreprinderi mari trebuie să descrie în cererea de ajutor ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, și anume scenariul contrafactual sau proiectul sau activitatea alternativ(ă). Scenariul contrafactual trebuie să fie susținut de documente justificative, iar autoritatea care acordă ajutoarele trebuie să îi verifice credibilitatea și să confirme efectul său stimulativ.

(86) În etapa deciziei de inițiere a procedurii, Comisia avea îndoieli cu privire la respectarea acestei cerințe în cazul beneficiarilor care erau întreprinderi mari și care au primit ajutoarele individuale menționate în considerentul 3. Comisia a considerat că această condiție nu a fost respectată ca urmare a aplicării incorecte a definiției IMM-urilor în contextul punerii în aplicare a schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA).

(87) În această privință, în decizia de inițiere a procedurii, Comisia a făcut referire la anumite elemente ale definiției IMM-urilor prevăzute în anexa I la RECA și la jurisprudența relevantă a instanțelor Uniunii ([23]), astfel cum se menționează și în considerentele 78 și 79 din prezenta decizie.

(88) Beneficiarii ajutoarelor din cadrul schemei exceptate pe categorii puteau fi doar IMM-uri și, astfel, aceștia nu erau obligați să prezinte scenariul contrafactual. Prin urmare, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la prezentarea de către beneficiarii ajutoarelor individuale a scenariului contrafactual necesar pentru a stabili efectul stimulativ al unor astfel de ajutoare ([24]).

Momentul depunerii cererilor

(89) În conformitate cu punctul 66 din Orientările din 2014, ajutoarele ar putea fi considerate compatibile cu piața internă numai dacă ele conduc la schimbarea comportamentului unei întreprinderi astfel încât aceasta să se implice într-o activitate suplimentară pe care nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit.

(90) În conformitate cu punctul 70 din Orientările din 2014, Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru un beneficiar în cazul în care o lucrare sau o activitate a început deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale.

(91) În conformitate cu punctul 35 subpunctul 25 din Orientările din 2014, „începerea proiectului sau a activității" înseamnă, în funcție de care are loc mai întâi, fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibil(ă).

(92) În cazul de față, cererea de ajutor trebuia depusă după încheierea contractului de asigurare, dar înainte de plata primei de asigurare (considerentul 29 din prezenta decizie).

(93) În considerentul 62 din decizia de inițiere a procedurii, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la prezentarea unui scenariu contrafactual de către beneficiarii care au primit ajutoare individuale ca urmare a clasificării lor eronate ca IMM-uri.

(94) Prin urmare, Comisia a decis să inițieze procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE în ceea ce privește ajutoarele individuale „din cauza îndoielilor legate de prezentarea scenariului contrafactual și de momentul depunerii cererilor" ([25]).

6. **OBSERVAȚIILE PREZENTATE DE CEHIA**

(95) Cehia a informat Comisia că, în cadrul schemei, nu a fost lansată nicio invitație de depunere a cererilor de ajutor. Prin urmare, nu s-a acordat niciun ajutor în cadrul schemei înainte de data prezentării observațiilor autorităților cehe cu privire la decizia de inițiere a procedurii.

(96) Cehia a informat Comisia că, în cadrul verificării administrative standard de monitorizare, mai mulți beneficiari ai ajutoarelor din cadrul schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA) au fost identificați ca fiind întreprinderi mari. Întrucât, la momentul respectiv, nu exista niciun temei juridic pentru întreprinderile mari, iar schema exceptată pe categorii era limitată la IMM-uri (considerentul 19), Cehia a instituit proceduri de recuperare cu privire la beneficiarii respectivi. Cehia a prezentat o listă a beneficiarilor vizați de recuperare.

([23]) Considerentele 58-61 din decizia de inițiere a procedurii.
([24]) Considerentele 62 și 67 prima liniuță din decizia de inițiere a procedurii.
([25]) Considerentul 67 prima liniuță din decizia de inițiere a procedurii.

(97) Cehia a prezentat, de asemenea, următoarea listă care include alți beneficiari controlați pentru care, potrivit autorităților cehe, controlul *ex post* nu a evidențiat nicio neregulă: AGROPARKL s.r.o., Podnik pro výrobu vajec v Kosičkách s.r.o., Zemědělský podnik Kvasicko, a.s., MEZILESÍ s.r.o., MORAVA-HOP s.r.o., AGRO Jesenice u Prahy a.s., ZEPOS a.s., AGROSERVIS 1. zemědělská a.s. Višňové, JAROS s.r.o., Zea a.s., ZEV Šaratice a.s., Agro družstvo Sebranice, PROVEM a.s. Havlíčkův Brod, Zemědělské družstvo Radiměř, Zemědělské družstvo Květná, Zemědělské družstvo Vendolí, Rostěnice a.s., Agria a.s., ZD Krásná Hora nad Vltavou a.s., Zemědělské družstvo Dolany, ČESKÁ VEJCE FARMS, s.r.o., DRUKO STŘÍŽOV s.r.o., FARMA VESELKA s.r.o., KLADRUBSKÁ a.s., Lužanská zemědělská a.s., Vlčnovská zemědělská a.s. și Zemědělská společnost Blšany s.r.o.

(98) În ceea ce privește îndoielile Comisiei menționate în considerentul 62 din decizia de inițiere a procedurii (și anume că este posibil ca unii dintre beneficiari să nu fi respectat definiția IMM-urilor la momentul acordării ajutoarelor), Cehia a susținut că beneficiarii respectivi nu au prezentat scenariile contrafactuale. Cehia a susținut că ajutoarele au fost acordate numai IMM-urilor în cadrul schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA) și în conformitate cu cerințele prevăzute în RECA. Prin urmare, schema exceptată pe categorii nu a prevăzut condiția unui scenariu contrafactual.

(99) Cehia a susținut că, în afară de erorile administrative identificate (considerentul 96 din prezenta decizie), nu s-a acordat niciun ajutor beneficiarilor care nu ar fi eligibili pentru acordarea de ajutoare în cadrul schemei exceptate pe categorii ca urmare a dimensiunii lor. Potrivit autorităților cehe, această condiție a fost întotdeauna evaluată în lumina normelor prevăzute în dreptul obligatoriu al Uniunii, în special în anexa I la RECA.

6.1. **Calificarea anumitor beneficiari drept IMM-uri**

(100) Autoritățile cehe au făcut trimitere în mod specific la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA, care prevede că, „[î]n cazul în care, la data închiderii conturilor, o întreprindere constată că, pe o bază anuală, a depășit sau s-a situat sub plafoanele privind numărul de angajați sau plafoanele financiare prevăzute la articolul 2, acest lucru nu va avea ca rezultat pierderea sau obținerea statutului de întreprindere mijlocie sau mică sau de microîntreprindere, cu excepția cazului în care plafoanele respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive”.

(101) Autoritățile cehe au subliniat că nu există excepții de la această regulă și că această dispoziție a fost formulată ca normă generală care se aplică în mod automat, în măsura în care se constată că premisele sale sunt valabile și adevărate. Acestea au subliniat, de asemenea, că o modificare a structurii acționariatului unei întreprinderi după o fuziune sau o achiziție conduce în mod constant la depășirea valorilor-prag aplicabile IMM-urilor. În această privință, Cehia a considerat nerezonabil considerentul 60 din decizia de inițiere a procedurii, în care Comisia a considerat că acordarea de ajutoare pentru astfel de întreprinderi este incompatibilă cu principiul efectului stimulativ.

(102) Cehia consideră că, în cazul în care norma prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA nu ar trebui să fie aplicată în mod formal, ci ar trebui mai degrabă să se țină seama de realitatea economică, s-ar utiliza o formulare diferită, de exemplu *„această normă nu se aplică în cazul în care devine evident că modificarea este permanentă*”. Doar atunci aplicarea normei ar putea reflecta și ar reflecta realitatea economică și mai degrabă în toate circumstanțele decât numai în cazul unei fuziuni sau al unei achiziții a unei societăți, care, în sine, nu ar avea niciun impact asupra ireversibilității modificării în cauză.

(103) În opinia autorităților cehe, luarea în considerare doar a realității economice se poate dovedi fundamental înșelătoare în cazuri similare. În practică, întreprinderile se confruntă frecvent cu o creștere lentă a numărului de angajați sau a plafoanelor financiare datorită politicii lor comerciale sau de producție de succes, și anume chiar și în absența unei fuziuni sau a unei achiziții, ceea ce poate fi de așa natură încât este evident că procesul este ireversibil. Cu toate acestea, chiar și în astfel de circumstanțe, norma prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA se aplică fără a impune autorităților naționale să reevalueze realitatea economică a fiecărui caz în parte în aplicarea normei.

(104) Pe de altă parte, o fuziune sau o achiziție nu poate echivala cu o schimbare ireversibilă a acționariatului, ci mai degrabă poate implica un proces de diverse schimbări structurale sau transformări sau o achiziție de întreprinderi în scopuri de investiții.

(105) Cehia consideră, de asemenea, că norma prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA reprezintă un criteriu clar, relevant și proporțional care permite fluctuații rezonabile ale cifrelor și ale informațiilor raportate de o întreprindere într-o anumită perioadă. Niciun aspect avut în vedere de această normă nu pare să indice intenția Comisiei de a încredința autorităților naționale sarcina de a evalua realitatea economică în fiecare caz în parte. În opinia Cehiei, rolul autorităților naționale se limitează la examinarea respectării criteriilor, astfel cum sunt prevăzute fără echivoc la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la regulamentul respectiv. Obligația de a evalua valorile aferente caracterului permanent (sau efemer) raportate de întreprinderi nu ar corespunde cerinței de a utiliza criterii de evaluare clare și simple, deoarece o astfel de evaluare ar implica o evaluare economică cuprinzătoare a fiecărui solicitant în parte. Acest lucru ar contraveni obiectivului Comisiei de a simplifica sarcina administrativă și de a îmbunătăți transparența și securitatea juridică, precum și de a asigura o aplicare uniformă a normelor de exceptare pe categorii în toate statele membre.

(106) În ceea ce privește interpretarea articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA în raport cu jurisprudența, Cehia consideră că, deși conținutul unei norme juridice poate fi clarificat prin interpretare, acest demers nu poate fi utilizat pentru a se interpreta în mod eronat o lege al cărei sens este clar și inteligibil. O astfel de acțiune ar risca să producă o lipsă inacceptabilă de securitate juridică.

(107) Cehia subliniază că jurisprudența la care se referă Comisia în considerentul 59 din decizia de inițiere a procedurii se referă la relațiile dintre așa-numitele întreprinderi asociate, care este mai degrabă criteriul utilizat în scopul aplicării articolului 3 și nu a articolului 4 din anexa I la RECA.

(108) Potrivit Cehiei, articolul 4 alineatul (1) din anexa I la RECA delimitează datele relevante (numărul de angajați și plafonul financiar) pentru întreprinderile care au trecut testul întreprinderii asociate și, prin urmare, reprezintă „a doua etapă” a evaluării statutului de întreprindere. Astfel, acesta abordează o situație diferită și nu se aplică evaluării relațiilor dintre întreprinderi în temeiul jurisprudenței la care se referă Comisia în decizia sa de inițiere a procedurii.

(109) Cehia susține, în plus, că articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA detaliază articolul 4 alineatul (1) din anexa respectivă atunci când prevede, în ceea ce privește o întreprindere care a trecut deja testul întreprinderii asociate și pentru care autoritățile au obținut datele necesare [numărul de angajați și cuantumurile financiare în temeiul articolului 4 alineatul (1) din anexa I la regulamentul respectiv], dacă o astfel de întreprindere îndeplinește sau nu cerințele de eligibilitate pentru a se califica drept IMM. Prin urmare, articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA reprezintă a treia etapă a evaluării statutului de IMM, atunci când stabilește regula potrivit căreia modificarea datelor raportate ale întreprinderilor care au trecut testul întreprinderii asociate în temeiul articolului 3 alineatele (1)-(4) din anexa respectivă nu conduce în mod automat la pierderea sau dobândirea statutului de IMM.

(110) Prin urmare, Cehia concluzionează că jurisprudența citată de Comisie nu se aplică în cazul de față, deoarece nu se referă la „a treia etapă” a evaluării statutului de IMM. De asemenea, în opinia Cehiei, politica stabilită de Comisie sau hotărârile anterioare ale instanțelor Uniunii nu implică faptul că articolul 4 alineatul (1) din anexa I la RECA nu s-ar aplica în circumstanțele în care pragurile pentru IMM-uri sunt depășite ca urmare a unei fuziuni sau a unei achiziții. Dimpotrivă, în hotărârea din cauza T-745/17 ([26]), Tribunalul Uniunii Europene a concluzionat în mod clar că articolul 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei („RGECA”) ([27]) se aplică chiar și în cazul fuziunilor și achizițiilor.

(111) În sfârșit, Cehia a susținut că, pentru a îmbunătăți securitatea juridică pentru beneficiarii ajutoarelor și pentru autoritățile care acordă ajutoarele, începând cu 1 august 2018, a renunțat la practica de punere în aplicare de mai sus și, acționând în conformitate cu Manualul utilizatorului pentru definiția IMM-urilor al Comisiei, nu mai aplică articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA întreprinderilor care depășesc pragurile pentru IMM-uri ca urmare a unei schimbări a acționariatului. În același timp, Cehia susține că punerea sa în aplicare anterioară nu a constituit o încălcare a dispoziției respective.

([26]) Hotărârea Tribunalului din 9 septembrie 2020, Kerkosand/Comisia, T-745/17, ECLI:EU:T:2020:400.
Considerentul 66 din decizia de inițiere a procedurii.

([27]) Regulamentul (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO L 187, 26.6.2014, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj).

6.2. **Începerea lucrărilor și momentul depunerii cererilor**

(112) Cehia a susținut că, în cazul de față, momentul plății primei de asigurare este cel care trebuie considerat ca fiind momentul *începerii lucrărilor* și nu încheierea contractului de asigurare, astfel cum a sugerat Comisia în decizia de inițiere a procedurii ([28]).

(113) Cehia a explicat că, în temeiul normelor sale naționale, un „proiect" sau o „activitate" se referă la o asigurare care este plătită anual. Prin urmare, o întreprindere trebuie să decidă în fiecare an dacă va încheia asigurarea anuală, ajutorul putând fi acordat numai pentru o asigurare anuală și nu pentru o perioadă de asigurare multianuală.

(114) În ceea ce privește stabilirea momentului *începerii proiectului sau a activității*, autoritățile cehe fac referire la practica predominantă din sector: întreprinderile agricole încheie un contract de asigurare cu o clauză de prelungire automată. Prelungirea automată este esențială pentru obținerea unei acoperiri pe termen lung prin asigurare. Ulterior, acoperirea prin asigurare pentru un an relevant impune plata primei anuale de asigurare. În cazul în care o întreprindere nu plătește prima pentru anul următor, aceasta pierde acoperirea pentru anul respectiv. Nu sunt necesare alte etape decât plata primei anuale.

(115) Autoritățile cehe consideră că, în absența ajutorului, o întreprindere asigurată într-un an nu ar încheia neapărat asigurarea pentru anul următor. Înainte de plata primei de asigurare, o întreprindere nu își asumă un angajament cu caracter juridic obligatoriu care să facă asigurarea anuală *ireversibilă*. Fiecare asigurare anuală trebuie privită ca un proiect separat care necesită un proces decizional nou și independent, neputându-se deduce din existența unui contract multianual sau a unei asigurări anuale plătite într-un an că o întreprindere va încheia aceeași asigurare pentru anul următor.

(116) În aceste circumstanțe, obiectivul ajutoarelor este de a stimula întreprinderile să încheie asigurarea anuală. În absența unui sprijin public care să motiveze fermierii să încheie o asigurare în fiecare an, acoperirea prin asigurare a riscurilor în sectorul agricol ar fi considerabil mai mică, având în vedere costul ridicat al primei de asigurare și resursele financiare limitate de care dispune sectorul agricol.

(117) Prin urmare, potrivit autorităților cehe, în cazul de față, plata primei anuale ar trebui considerată ca fiind momentul *începerii lucrărilor*.

(118) Această practică s-a reflectat, de asemenea, în cadrul juridic național privind asigurările. În conformitate cu articolul 2804 din Legea nr. 89/2012 Sb. – Codul civil, astfel cum a fost modificată: „În cazul în care asigurătorul notifică deținătorul poliței de asigurare cu privire la plata primei de asigurare și îl înștiințează că asigurarea va înceta dacă prima de asigurare nu este plătită într-un termen suplimentar de cel puțin o lună de la data transmiterii notificării, asigurarea încetează la expirarea termenului în care prima de asigurare nu a fost plătită.".

(119) Autoritățile cehe au explicat importanța contractelor multianuale. Dacă beneficiarii ar rezilia polițele de asigurare existente înainte de semnarea unui nou contract de asigurare, aceștia ar fi obligați să renunțe la acoperirea prin asigurare pentru o anumită perioadă de timp. Acest lucru ar avea o consecință nedorită care ar contraveni obiectivelor declarate ale schemei și care ar fi inacceptabilă din perspectiva gestionării riscurilor întreprinderilor. Autoritățile cehe consideră că beneficiarilor nu li se poate cere în mod rezonabil să se expună riscului din motive pur formale.

(120) În plus, societățile de asigurări oferă în mod obișnuit stimulente pentru încheierea unor asigurări pe termen lung, cum ar fi reduceri ale primelor de asigurare sau alte beneficii, ceea ce îi motivează pe fermieri să își acopere o gamă mai largă de riscuri.

(121) Autoritățile cehe au confirmat că nu se va acorda niciun ajutor unui beneficiar care a plătit prima anuală de asigurare înainte de depunerea cererii de ajutor.

(122) În pofida celor de mai sus, autoritățile cehe observă că însăși condiția care impune beneficiarilor să solicite ajutorul înainte de *începerea proiectului* nu ar trebui să fie considerată drept criteriu absolut pentru acordarea ajutorului. Dimpotrivă, jurisprudența instanțelor Uniunii stabilește că, în cazuri specifice, pot apărea circumstanțe care vor produce un efect stimulativ real, chiar dacă începerea proiectului este anterioară datei cererii de ajutor ([29]). Prin urmare, autoritățile cehe consideră că respectiva cerință nu ar trebui tratată cu un formalism excesiv.

([28]) Considerentul 66 din decizia de inițiere a procedurii.

([29]) Hotărârea Curții din 13 iunie 2013 în cauzele conexate C-630/11 P, HGA srl. și alții, C-631/11 P, Regione autonoma della Sardegna, C-632/11 P, Timsas srl și C-633/11 P, Grand Hotel Abi d'Oru SpA, ECLI:EU:C:2013:387, punctele 109-110.

7. EVALUARE

7.1. Existența unui ajutor în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE

(123) În conformitate cu articolul 107 alineatul (1) din TFUE, „[c]u excepția derogărilor prevăzute de tratate, sunt incompatibile cu piața internă ajutoarele acordate de state sau prin intermediul resurselor de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producerii anumitor bunuri, în măsura în care acestea afectează schimburile comerciale dintre statele membre".

(124) Potrivit jurisprudenței constante, pentru calificarea unei măsuri naționale drept „ajutor de stat" în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE este necesară îndeplinirea tuturor condițiilor următoare. În primul rând, trebuie să existe o intervenție din partea statului sau prin intermediul resurselor de stat. În al doilea rând, această intervenție trebuie să poată afecta schimburile comerciale dintre statele membre. În al treilea rând, aceasta trebuie să confere beneficiarului un avantaj selectiv. În al patrulea rând, ea trebuie să denatureze sau să amenințe să denatureze concurența ([30]).

(125) În considerentul 40 din decizia de inițiere a procedurii ([31]), Comisia a ajuns la concluzia preliminară că sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 107 alineatul (1) din TFUE și că schema constituie ajutor de stat în sensul articolului respectiv.

(126) Această concluzie preliminară nu a fost pusă sub semnul întrebării în observațiile primite din partea Cehiei. În plus, Cehia însăși a notificat schema ca ajutor de stat.

(127) Schema este imputabilă statului deoarece se bazează pe actele juridice descrise în considerentul 11 și este pusă în aplicare de o autoritate de stat (considerentul 13). Ajutoarele sunt plătite de la bugetul de stat, așadar prin intermediul resurselor de stat (considerentul 12).

(128) Schema conferă un avantaj beneficiarilor săi sub formă de granturi directe (considerentul 14). Schema scutește astfel beneficiarii respectivi de costuri pe care ar trebui să le suporte în condiții normale de piață.

(129) Schema este selectivă, deoarece ajutoarele ar urma să fie acordate numai anumitor întreprinderi, în special întreprinderilor mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare (considerentul 15). Alte întreprinderi aflate într-o situație de fapt și de drept comparabilă nu sunt eligibile pentru acordarea ajutoarelor și, prin urmare, nu ar beneficia de același avantaj. Ca regulă generală, operatorii economici ar trebui să își acopere propriile costuri.

(130) Potrivit jurisprudenței Curții de Justiție, ajutoarele acordate unei întreprinderi par să afecteze schimburile comerciale dintre statele membre atunci când întreprinderea respectivă funcționează pe o piață deschisă schimburilor comerciale din interiorul UE. Beneficiarii ajutoarelor își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare, în care au loc schimburi comerciale în interiorul UE. Așadar, sectorul în cauză este deschis concurenței la nivelul Uniunii și, prin urmare, este sensibil la orice măsură adoptată în favoarea producției în unul sau mai multe state membre. Prin urmare, schema în cauză poate denatura concurența și afecta schimburile comerciale dintre statele membre.

(131) Prin prisma celor menționate anterior, condițiile de la articolul 107 alineatul (1) din TFUE sunt îndeplinite. Prin urmare, se poate concluziona că schema în cauză constituie ajutor de stat în sensul acestui articol. Autoritățile cehe nu au contestat această concluzie.

(132) Având în vedere faptul că ajutoarele se bazează pe un act în temeiul căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare (considerentul 11), s-ar putea acorda ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului în mod general și abstract ([32]), Comisia consideră că acestea constituie o schemă de ajutoare în sensul punctului 35 subpunctul 4 din Orientările din 2014 și al punctului 33 subpunctul 13 din Orientările din 2023.

(133) În ceea ce privește ajutoarele individuale, Comisia consideră că, având în vedere caracteristicile comune ale acestora cu ajutoarele acordate în cadrul schemei, aspectele enunțate în considerentele 123-130 se aplică *mutatis mutandis* ajutoarelor individuale în cauză. Prin urmare, Comisia concluzionează că ajutoarele individuale acordate deja întreprinderilor mari constituie ajutoare de stat în sensul articolului 107 alineatul (1) din TFUE.

([30]) Hotărârea Tribunalului din 7 noiembrie 2024, cauza C-588/22 P, Ryanair/Comisia, ECLI:EU:C:2024:935, punctul 100.
([31]) Considerentul 40 din decizia de inițiere a procedurii.
([32]) A se vedea, în special, secțiunile 2.2.3 și 2.2.4.

7.2. **Compatibilitatea schemei cu piața internă**

7.2.1. *Articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și orientările aplicabile*

(134) Conform articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, un ajutor poate fi considerat compatibil cu piața internă dacă se constată că facilitează dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acesta nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(135) Prin urmare, pentru a fi considerate compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele trebuie: (i) să faciliteze dezvoltarea unei anumite activități economice sau a anumitor regiuni (condiție pozitivă); și (ii) să nu modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun (condiție negativă).

(136) Comisia va evalua dacă aceste două condiții sunt îndeplinite în lumina orientărilor aplicabile. În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a evaluat compatibilitatea schemei în lumina Orientărilor din 2014, care erau în vigoare la momentul adoptării deciziei de inițiere a procedurii. Cu toate acestea, Orientările din 2014 au fost înlocuite cu Orientările din 2023, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. În conformitate cu punctul 655 din Orientările din 2023, Comisia va aplica orientările respective tuturor măsurilor de ajutor notificate în privința cărora i se solicită să ia o decizie după 1 ianuarie 2023, chiar dacă ajutoarele au fost notificate anterior acelei date. Prin urmare, în prezenta decizie, Comisia evaluează compatibilitatea schemei în lumina Orientărilor din 2023.

(137) În ceea ce privește ajutoarele care pot fi acordate pe baza schemei, sunt aplicabile partea I capitolul 3 [Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE] și partea II secțiunea 1.2.1.6 (Ajutoare pentru plata primelor de asigurare) din Orientările din 2023.

7.2.2. *Condiția pozitivă: ajutoarele trebuie să faciliteze dezvoltarea unei anumite activități economice sau a anumitor regiuni economice*

7.2.2.1. Facilitarea unei activități economice

(138) În conformitate cu punctul 43 din Orientările din 2023, statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul vizează facilitarea dezvoltării activității economice identificate.

(139) Comisia observă că schema este concepută pentru a sprijini fermierii în contextul unor riscuri și al unor evenimente de criză, stimulându-i să încheie o asigurare. Asigurările sunt un instrument important pentru sectorul agricol, care este expus la apariția frecventă a riscurilor și a evenimentelor de criză. Astfel, ajutoarele sprijină producția agricolă primară (considerentul 9).

(140) În conformitate cu punctul 44 din Orientările din 2023, statele membre trebuie, de asemenea, să descrie dacă ajutoarele vor contribui la realizarea obiectivelor PAC și, în cadrul acestei politici, la obiectivele prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/2115 și, dacă este așa, cum vor face acest lucru, precum și să descrie mai în detaliu beneficiile preconizate ale ajutoarelor. Obiectivele schemei sunt în concordanță cu obiectivul PAC de promovare a unui sector agricol inteligent, competitiv, rezilient și diversificat, care să garanteze securitatea alimentară pe termen lung, prevăzut la articolul 5 litera (a) din Regulamentul (UE) 2021/2115, precum și cu obiectivele prevăzute la articolul 6 alineatul (1) literele (a) și (b) din regulamentul respectiv, care urmăresc sprijinirea veniturilor viabile ale fermelor și reziliența sectorului agricol și sporirea competitivității fermelor (considerentul 36). Prin urmare, punctul 44 din Orientările din 2023 este respectat.

(141) Astfel, Comisia consideră că ajutoarele ar facilita o activitate economică, în sensul că ar facilita competitivitatea și reziliența producției agricole primare.

7.2.2.2. Efectul stimulativ (momentul depunerii cererilor)

(142) Al doilea motiv de deschidere a procedurii oficiale de investigare a vizat condiția ca ajutoarele să aibă un efect stimulativ, în special în ceea ce privește momentul depunerii cererilor de ajutoare ([33]). Comisia a exprimat îndoieli cu privire la faptul că, în cadrul schemei, cererile urmau să fie depuse înainte de începerea lucrărilor (a se vedea, de asemenea, considerentul 94).

(143) Comisia reamintește că, în conformitate cu punctul 70 din Orientările din 2014 și cu punctul 50 din Orientările din 2023, ori de câte ori o lucrare sau o activitate a început deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale, un astfel de ajutor nu reprezintă un stimulent pentru beneficiar.

(144) În conformitate cu punctul 35 subpunctul 25 din Orientările din 2014 și cu punctul 33 subpunctul 57 din Orientările din 2023, „începerea proiectului sau a activității", respectiv „începerea lucrărilor de execuție a proiectului sau a unei activități" înseamnă, în funcție de care are loc mai întâi, fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibil(ă).

(145) Autoritățile cehe au răspuns acestor îndoieli furnizând o explicație detaliată a procedurii referitoare la contractele de asigurare (considerentele 113-122).

(146) Autoritățile cehe au explicat că acoperirea prin asigurare pentru un an relevant impune beneficiarului să plătească prima anuală de asigurare. Fără o plată anuală care să acopere un an următor, acoperirea pentru anul respectiv se pierde. Înainte de plata primei de asigurare, o întreprindere nu își asumă angajamentul cu caracter juridic obligatoriu care să facă asigurarea anuală ireversibilă.

(147) Autoritățile cehe au susținut că, în absența ajutorului, o întreprindere asigurată într-un an nu ar încheia neapărat asigurarea pentru anul următor. Prin urmare, fiecare asigurare anuală trebuie considerată un proiect separat. Nu se poate deduce din existența unei asigurări anuale într-un an că o întreprindere va continua contractul în anul următor (considerentul 113).

(148) Comisia ia act de faptul că încheierea contractului nu impune în mod automat obligația de a plăti asigurarea anuală. Comisia consideră că, după încheierea contractului de asigurare, fermierii nu au nicio obligație de a plăti o asigurare anuală și au libertatea de a alege să încheie asigurarea pentru un anumit an sau nu, plătind sau neplătind prima de asigurare. În astfel de circumstanțe, momentul decisiv pentru evaluarea efectului stimulativ al ajutoarelor este, într-adevăr, momentul plății primei anuale de asigurare și nu momentul încheierii unui contract, care are o clauză de prelungire automată (considerentul 112).

(149) Prin urmare, Comisia consideră că ajutoarele reprezintă un stimulent pentru încheierea asigurării anuale de către agricultori, pe care este posibil să nu o încheie în absența ajutoarelor. În plus, autoritățile cehe au confirmat că nu se va acorda niciun ajutor unui beneficiar care a plătit prima anuală de asigurare înainte de depunerea cererii de ajutor (considerentul 121).

(150) Prin urmare, Comisia este de acord cu autoritățile cehe că momentul plății primei anuale de asigurare trebuie considerat ca fiind momentul „începerii proiectului sau a activității" și nu momentul în care este încheiat contractul de asigurare.

(151) În conformitate cu punctul 47 din Orientările din 2023, schema are un efect stimulativ în cazul în care schimbă comportamentul întreprinderilor astfel încât acestea se implică într-o activitate suplimentară care contribuie la dezvoltarea sectorului, activitate pe care, în mod normal, nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit.

(152) În conformitate cu punctul 48 din Orientările din 2023, măsurile de ajutor de stat care vizează numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor, dar care nu contribuie în niciun fel la dezvoltarea sectorului, în special ajutoarele acordate exclusiv pe baza prețului, a cantității, a unității de producție sau a unității de factori de producție, sunt considerate ajutoare pentru funcționare care sunt incompatibile cu piața internă. În plus, prin însăși natura sa, este, de asemenea, probabil ca un astfel de ajutor să interfereze cu mecanismele care reglementează organizarea pieței interne.

([33]) Considerentul 67 a doua liniuță din decizia de inițiere a procedurii.

(153) În conformitate cu punctul 50 din Orientările din 2023, Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru beneficiar în cazul în care lucrul la proiectul sau activitatea relevantă a început deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale.

(154) În conformitate cu punctul 51 din Orientările din 2023, cererea de ajutor trebuie să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile. În plus, în conformitate cu punctul 52 din Orientările din 2023, întreprinderile mari trebuie să descrie în cerere ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual, proiectul sau activitatea alternativ(ă) și trebuie să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere. Această cerință nu se aplică municipalităților, care sunt autorități locale autonome cu un buget anual mai mic de 10 milioane EUR și care au mai puțin de 5 000 de locuitori. În conformitate cu punctul 53 din Orientările din 2023, atunci când primește o cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulativ necesar. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este unul real și se raportează la factorii de decizie valabili la data luării de către beneficiar a deciziei cu privire la proiectul sau activitatea în cauză.

(155) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a exprimat îndoieli cu privire la conformitatea temeiului juridic național cu punctul 70 din Orientările din 2014, care este identic cu punctul 50 din Orientările din 2023. Astfel cum s-a concluzionat în considerentul 150, Comisia consideră că, în cazul de față, momentul începerii proiectului sau a activității este plata primei anuale de asigurare.

(156) Autoritățile cehe au confirmat că schema prevede condiția depunerii cererii de ajutor de către beneficiarii ajutoarelor înainte de începerea lucrărilor sau a activității (considerentele 29 și 150). Cererea trebuie să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile (considerentul 30). Întreprinderile mari trebuie, de asemenea, să prezinte scenariul contrafactual sau proiectul sau activitatea alternativ(ă) și documente justificative în sprijinul lor (considerentul 31).

(157) Ajutoarele se pot acorda pentru costurile aferente primelor de asigurare (considerentul 21). Astfel, acestea nu ar urma să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu ar urma să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice, neavând ca scop numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor.

(158) Pe această bază, Comisia concluzionează că schema prezintă un efect stimulativ.

7.2.2.3. Nicio încălcare a dispozițiilor relevante și a principiilor generale ale dreptului Uniunii

(159) În conformitate cu punctul 61 din Orientările din 2023, dacă o măsură de ajutor de stat sau condițiile aferente acesteia, inclusiv metoda de finanțare a acesteia atunci când metoda de finanțare face parte integrantă din măsura de ajutor de stat, ori activitatea finanțată de aceasta implică o încălcare a dreptului relevant al Uniunii, ajutorul nu poate fi declarat compatibil cu piața internă.

(160) Condițiile schemei sunt stabilite în conformitate cu legislația aplicabilă a Uniunii. Nu există niciun indiciu că ajutoarele propuse sau condițiile aferente acestora ar implica vreo încălcare a dispozițiilor relevante și a principiilor generale ale dreptului Uniunii. Prin urmare, Comisia constată că punctul 61 din Orientările din 2023 este respectat.

(161) În conformitate cu punctul 62 din Orientările din 2023, Comisia nu va autoriza ajutoare de stat care sunt incompatibile cu prevederile care guvernează organizarea comună a pieței sau care ar interfera cu funcționarea adecvată a organizării comune. Nu există niciun indiciu că ajutoarele propuse ar fi incompatibile cu dispozițiile care guvernează organizarea comună a pieței sau ar interfera cu funcționarea adecvată.

(162) În conformitate cu punctul 63 din Orientările din 2023, ajutoarele de stat nu pot fi declarate compatibile cu piața internă în cazul în care acordarea ajutorului este condiționată de obligația întreprinderii beneficiare de a utiliza produse sau servicii naționale. Schema nu prevede o astfel de obligație.

(163) În conformitate cu punctul 64 din Orientările din 2023, Comisia nu va autoriza ajutoarele pentru activități conexe exportului către țări terțe sau către state membre care ar fi legate în mod direct de cantitățile exportate, ajutoarele condiționate de utilizarea produselor naționale în detrimentul produselor importate sau ajutoarele pentru înființarea și funcționarea unei rețele de distribuție sau pentru acoperirea oricăror alte cheltuieli conexe activităților de export. Schema nu prevede astfel de tipuri de ajutoare.

7.2.2.4. Concluzie

(164) Prin urmare, Comisia consideră că schema ar facilita dezvoltarea activității de producție agricolă primară.

7.2.3. *Condiția negativă: ajutoarele nu trebuie să afecteze în mod nejustificat condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun*

(165) În conformitate cu punctul 67 din Orientările din 2023, prin însăși natura sa, orice măsură de ajutor generează denaturări ale concurenței și are un efect asupra schimburilor comerciale dintre statele membre. Cu toate acestea, pentru a stabili dacă efectele de denaturare ale ajutorului sunt limitate la minimum, Comisia verifică dacă ajutorul este necesar, adecvat, proporțional și transparent.

(166) În conformitate cu punctul 68 din Orientările din 2023, Comisia evaluează ulterior efectul de denaturare al ajutorului în cauză asupra condițiilor de concurență și a condițiilor schimburilor comerciale. Ulterior, Comisia va compara efectele pozitive ale ajutorului cu efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale. În cazul în care efectele pozitive prevalează asupra efectelor negative, Comisia declară ajutorul compatibil.

7.2.3.1. Necesitatea intervenției statului

(167) În conformitate cu punctul 70 din Orientările din 2023, ajutorul de stat poate atinge un obiectiv de interes comun dacă vizează remedierea disfuncționalităților pieței.

(168) Comisia observă că autoritățile cehe au explicat că schema urmărește să atingă un nivel mai ridicat de securitate pentru întreprinderile agricole în ceea ce privește pagubele neprevăzute, punând acoperirea prin asigurare la dispoziție la scară largă în întregul sector agricol. Prin urmare, schema urmărește să motiveze fermierii să încheie o asigurare pentru a gestiona mai bine apariția riscurilor și a evenimentelor de criză.

(169) Pe această bază, Comisia consideră că intervenția statului ar conduce la disponibilitatea la scară largă a asigurărilor pentru sectorul agricol, care, în caz contrar, s-ar putea confrunta cu prețuri ridicate ale asigurărilor. Prin urmare, Comisia consideră că punctul 70 din Orientările din 2023 este respectat.

(170) În conformitate cu punctul 71 din Orientările din 2023, Comisia consideră că piața nu realizează obiectivele preconizate fără intervenția statului în ceea ce privește măsurile de ajutor care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în partea II din Orientările din 2023. Comisia observă că schema îndeplinește cerințele specifice prevăzute în partea II secțiunea 1.2.1.6 din Orientările din 2023 (considerentele 197-206). Prin urmare, în conformitate cu punctul 71 din Orientările din 2023, Comisia consideră că este necesară intervenția statului.

7.2.3.2. Caracterul adecvat al ajutorului

(171) În conformitate cu punctul 72 din Orientările din 2023, măsura de ajutor propusă trebuie să fie un instrument corespunzător de politică pentru abordarea obiectivului de politică vizat. Statul membru trebuie să demonstreze că ajutorul și concepția lui sunt adecvate pentru atingerea obiectivului măsurii pe care o vizează ajutoarele.

(172) Obiectivul schemei este de a sprijini fermierii să își asigure activitățile împotriva riscurilor și a evenimentelor de criză neprevăzute pentru a spori competitivitatea fermelor. Prin urmare, Comisia consideră că schema contribuie la competitivitatea și reziliența generală a sectorului agricol. Astfel, Comisia concluzionează că schema este un instrument corespunzător de politică pentru atingerea acestor obiective.

Caracterul adecvat în comparație cu instrumentele de politică alternative

(173) În conformitate cu punctul 73 din Orientările din 2023, Comisia consideră că ajutoarele acordate în sectoarele agricol și forestier care îndeplinesc condițiile specifice prevăzute în secțiunile relevante din partea II din Orientările din 2023 constituie un instrument adecvat de politică.

(174) Schema îndeplinește cerințele specifice prevăzute în partea II secțiunea 1.2.1.6 din Orientările din 2023 (considerentele 197-206). Prin urmare, acesta este un instrument adecvat de politică.

(175) Punctul 74 din Orientările din 2023 nu se aplică în cazul de față, deoarece operațiunile eligibile pentru ajutor nu sunt cofinanțate în cadrul Planului strategic PAC al Cehiei (considerentul 36).

Caracterul adecvat în comparație cu diferite instrumente de ajutor

(176) În conformitate cu punctul 75 din Orientările din 2023, ajutoarele pot fi acordate sub diverse forme. Cu toate acestea, statele membre ar trebui să se asigure că ajutorul este acordat sub forma care este probabil să genereze cele mai reduse denaturări ale schimburilor comerciale și ale concurenței.

(177) În conformitate cu punctul 76 din Orientările din 2023, în cazul în care se stabilește o anumită formă pentru o măsură de ajutor descrisă în partea II din Orientările din 2023, respectiva formă este considerată a fi un instrument de ajutor adecvat scopului orientărilor respective. Normele aplicabile sunt cele din partea II secțiunea 1.2.1.6. din Orientările din 2023, care nu prevede o anumită formă de ajutor.

(178) În cadrul schemei, ajutoarele pot fi acordate fermierilor sub formă de granturi directe (considerentul 14), aceasta fiind forma pe care autoritățile cehe o consideră cea mai adecvată pentru sprijinirea costurilor aferente primelor de asigurare.

(179) Scopul schemei este de a compensa fermierii pentru costurile aferente primelor de asigurare. Comisia este de acord că granturile directe reprezintă forma cea mai potrivită în cazul în care ajutorul are un scop compensatoriu. Pe această bază, Comisia concluzionează că schema respectă punctul 76 din Orientările din 2023.

7.2.3.3. Proporționalitatea ajutorului

(180) În conformitate cu punctul 83 din Orientările din 2023, ajutoarele sunt considerate proporționale în cazul în care cuantumul lor pe beneficiar se limitează la minimul necesar pentru realizarea activității care beneficiază de ajutor. În conformitate cu punctul 84 din Orientările din 2023, pentru ca ajutoarele să fie proporționale, cuantumul ajutoarelor nu ar trebui să fie mai mare decât costurile eligibile, cu unele excepții. În conformitate cu punctul 85 din Orientările din 2023, pentru a asigura predictibilitatea și existența unor condiții de concurență echitabile, Comisia aplică intensități maxime ale ajutoarelor.

(181) În conformitate cu punctul 86 din Orientările din 2023, în cazul în care costurile eligibile sunt calculate corect și intensitățile sau cuantumurile maxime ale ajutoarelor prevăzute în partea II din Orientările din 2023 sunt respectate, se consideră că este îndeplinit criteriul proporționalității.

(182) În conformitate cu punctul 87 din Orientările din 2023, intensitatea maximă a ajutorului și cuantumul ajutorului trebuie calculate de autoritatea care acordă ajutorul atunci când acordă ajutorul. Costurile eligibile trebuie să fie însoțite de documente justificative care ar trebui să fie clare, precise și actualizate. Pentru calcularea intensității ajutorului și a costurilor eligibile, toate cifrele utilizate trebuie să fie cele cărora nu li s-a aplicat nicio deducere de impozite sau de alte taxe. TVA nu este eligibilă pentru ajutor, cu excepția cazului în care nu este recuperabilă în temeiul legislației naționale privind TVA-ul.

(183) Ajutoarele acordate pe baza schemei nu ar depăși 65 % din costurile eligibile (considerentele 22 și 25). Această intensitate a ajutorului respectă intensitatea maximă permisă a ajutorului pentru prima de asigurare, prevăzută la punctul 411 din Orientările din 2023.

(184) Costurile eligibile nu includ TVA (considerentul 34).

(185) În plus, Comisia observă că autoritățile cehe au confirmat că, la momentul acordării ajutoarelor, costurile eligibile vor fi calculate corect de către autoritatea care acordă ajutoarele (considerentul 33).

(186) Prin urmare, Comisia concluzionează că ajutoarele sunt proporționale.

7.2.3.4. Cumulul de ajutoare

(187) În conformitate cu punctul 103 din Orientările din 2023, se pot acorda simultan ajutoare în cadrul mai multor scheme sau ajutoarele pot fi cumulate cu ajutoare ad-hoc, cu condiția ca, în total, cuantumul ajutoarelor de stat pentru o activitate sau un proiect să nu depășească plafoanele de ajutor prevăzute în Orientările din 2023.

(188) În conformitate cu punctul 104 din Orientările din 2023, ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu orice alt ajutor de stat, atât timp cât ajutoarele respective vizează costuri eligibile identificabile diferite. Ajutoarele cu costuri eligibile identificabile pot fi cumulate cu orice alt ajutor de stat, în legătură cu aceleași costuri eligibile, care se suprapun parțial sau integral, numai în cazul în care cumulul respectiv nu are drept rezultat depășirea celei mai ridicate intensități a ajutorului sau a celui mai ridicat cuantum al ajutorului care se aplică tipului de ajutor respectiv în temeiul Orientărilor din 2023.

(189) Comisia observă că autoritățile cehe au confirmat că ajutoarele acordate în cadrul schemei nu pot fi cumulate cu ajutoare din alte surse locale, regionale sau naționale sau din fonduri ale Uniunii sau cu ajutoare *de minimis* sau cu ajutoare ad-hoc care acoperă aceleași costuri eligibile (considerentul 32).

7.2.3.5. Transparență

(190) În conformitate cu punctul 112 din Orientările din 2023, statele membre trebuie să asigure publicarea informațiilor enumerate la punctul respectiv în modulul Comisiei Europene privind transparența sau pe un site web cuprinzător consacrat ajutoarelor de stat la nivel național sau regional.

(191) Autoritățile cehe au confirmat că vor fi îndeplinite condițiile de transparență. Acestea s-au angajat să publice în modulul Comisiei Europene privind transparența textul integral al schemei și temeiul juridic și dispozițiile de punere în aplicare a acesteia, identitatea autorității care acordă ajutoarele și identitatea beneficiarilor care ar urma să primească ajutoare individuale care depășesc 60 000 EUR (considerentul 37). Autoritățile cehe s-au angajat să modifice schema pentru a se conforma noilor norme, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2023. În temeiul acestor norme, pragul pentru ajutoarele individuale care trebuie publicate a fost redus la 10 000 EUR. Pe baza angajamentului autorităților cehe de a lua măsurile adecvate, Comisia consideră că autoritățile cehe se asigură că vor fi respectate cerințele de transparență legate de acordarea de ajutoare individuale, astfel cum se prevede la punctul 112 din Orientările din 2023.

(192) În conformitate cu punctul 114 din Orientările din 2023, aceste informații trebuie publicate după luarea deciziei de acordare a ajutorului, trebuie păstrate timp de cel puțin 10 ani și trebuie puse la dispoziția publicului larg, fără restricții. Autoritățile cehe au confirmat că aceste cerințe vor fi îndeplinite (considerentul 37).

7.2.3.6. Evitarea efectelor negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale

(193) În conformitate cu punctul 117 din Orientările din 2023, Comisia identifică piața (piețele) care este (sunt) afectată (afectate) de ajutor, luând în considerare informațiile furnizate de statul membru cu privire la piața (piețele) de produse în cauză, și anume piața (piețele) afectată (afectate) de schimbarea de comportament a beneficiarului ajutorului. În evaluarea efectelor negative ale măsurii de ajutor, în cadrul analizei sale privind denaturarea concurenței, Comisia va acorda o atenție specială impactului previzibil al ajutoarelor acordate în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale asupra concurenței dintre întreprinderi pe piața (piețele) de produse în cadrul căreia (cărora) se resimt efecte.

(194) În conformitate cu punctul 118 din Orientările din 2023, dacă ajutorul este bine orientat, proporțional și limitat la costurile suplimentare nete, impactul negativ al ajutorului este atenuat și riscul ca ajutorul să denatureze în mod nefavorabil concurența este mai redus. În plus, Comisia stabilește intensitățile maxime sau cuantumurile ajutoarelor. Scopul este de a împiedica utilizarea ajutoarelor de stat pentru activități în care raportul dintre cuantumul ajutorului și costurile eligibile este considerat ca fiind extrem de ridicat și, în mod special, ca putând să aibă un efect de denaturare. În general, cu cât sunt mai însemnate efectele pozitive care pot fi generate de activitatea care beneficiază de ajutor și cu cât este mai mare probabilitatea necesității ajutorului respectiv, cu atât este mai ridicat plafonul intensității ajutorului.

(195) În cazul de față, ajutoarele în cadrul schemei se pot acorda pentru costurile aferente primelor de asigurare (considerentul 21). În conformitate cu punctul 118 din Orientările din 2023, Comisia consideră că impactul negativ al unui astfel de ajutor este limitat, deoarece ajutorul este bine direcționat către obiectivele sale (considerentul 172) și proporțional (considerentul 186).

(196) Prin urmare, Comisia concluzionează că schema nu ar conduce la denaturări nejustificate ale concurenței și ale schimburilor comerciale.

7.2.3.7. Condiții specifice prevăzute în partea II din Orientările din 2023

(197) În cazul de față, se aplică partea II secțiunea 1.2.1.6 (Ajutoare pentru plata primelor de asigurare) din Orientările din 2023.

(198) În conformitate cu punctul 403 din Orientările din 2023, partea II secțiunea 1.2.1.6 din Orientările din 2023 se aplică întreprinderilor care își desfășoară activitatea în sectorul producției agricole primare. Această condiție este îndeplinită, deoarece numai întreprinderile mari care își desfășoară activitatea în domeniul producției agricole primare sunt eligibile (considerentul 15).

(199) În conformitate cu punctul 404 din Orientările din 2023, ajutoarele nu trebuie să constituie o piedică în calea funcționării pieței interne a serviciilor de asigurare. În special, ajutoarele nu trebuie să se limiteze la asigurările oferite de o singură societate de asigurare sau de un singur grup de societăți ori să fie acordate numai cu condiția încheierii contractului de asigurare cu o societate stabilită în statul membru în cauză. Schema respectă aceste condiții (considerentul 27).

(200) Schema nu include reasigurarea, prin urmare punctul 405 din Orientările din 2023 nu este aplicabil.

(201) În conformitate cu punctul 406 din Orientările din 2023, costurile eligibile sunt costurile aferente primelor de asigurare împotriva pagubelor provocate de calamități naturale sau de evenimente extraordinare, de fenomene climatice nefavorabile care pot fi asimilate unei calamități naturale, de boli ale animalelor, de organisme dăunătoare plantelor și de specii alogene invazive, de eliminarea și de distrugerea animalelor moarte și de pagubele provocate de animale protejate, astfel cum sunt specificate în secțiunile 1.2.1.1-1.2.1.5 din Orientările din 2023, precum și de alte fenomene climatice nefavorabile sau de pagubele provocate de incidente de mediu.

(202) Ajutoarele din cadrul schemei pot fi acordate pentru plata primelor de asigurare care acoperă pagubele provocate de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile, de organisme dăunătoare plantelor și de boli ale animalelor (considerentele 1 și 20). Prin urmare, schema respectă punctul 406 din Orientările din 2023.

(203) În conformitate cu punctul 407 din Orientările din 2023, asigurarea poate compensa numai costul aferent despăgubirilor pentru pagubele prevăzute la punctul 406 din Orientările din 2023 și poate să nu impună cerințe sau mențiuni privind tipul sau cantitatea producției viitoare. Această condiție este îndeplinită (considerentul 26).

(204) Schema nu acoperă primele de asigurare împotriva pierderilor provocate de incidente de mediu. Prin urmare, punctele 408 și 409 din Orientările din 2023 nu sunt aplicabile.

(205) În conformitate cu punctul 411 din Orientările din 2023, intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 70 % din costul primei de asigurare. În ceea ce privește ajutoarele pentru eliminarea și distrugerea animalelor moarte, intensitatea ajutorului nu trebuie să depășească 100 % din costul primei de asigurare în ceea ce privește primele de asigurare pentru eliminarea animalelor moarte și 75 % din costul primei de asigurare în ceea ce privește primele de asigurare pentru distrugerea animalelor moarte respective.

(206) Ajutorul din cadrul acestei scheme poate fi acordat până la 65 % din costurile eligibile (considerentele 22 și 25). Prin urmare, intensitatea maximă permisă a ajutorului, prevăzută la punctul 411 din Orientările din 2023, este respectată.

7.2.3.8. Punerea în balanță a efectelor pozitive și negative ale ajutorului

(207) În conformitate cu punctul 134 din Orientările din 2023, Comisia evaluează dacă efectele pozitive ale măsurii de ajutor depășesc efectele negative identificate ale acesteia asupra concurenței și a condițiilor schimburilor comerciale. Comisia poate concluziona că măsura de ajutor este compatibilă cu piața internă numai în cazul în care efectele pozitive le depășesc pe cele negative.

(208) În conformitate cu punctul 136 din Orientările din 2023, în cadrul evaluării efectelor pozitive și negative ale ajutoarelor, Comisia va ține seama de impactul ajutoarelor asupra îndeplinirii obiectivelor generale și specifice ale PAC prevăzute la articolele 5 și 6 din Regulamentul (UE) 2021/2115, care vizează promovarea unui sector agricol inteligent, competitiv, rezilient și diversificat, sprijinirea și consolidarea protecției mediului, inclusiv a biodiversității, și a acțiunilor climatice, precum și contribuirea la îndeplinirea obiectivelor în materie de mediu și climă ale Uniunii și consolidarea structurii socioeconomice a zonelor rurale.

(209) În plus, în conformitate cu punctul 137 din Orientările din 2023, în principiu, având în vedere efectele sale pozitive asupra dezvoltării acestui sector, Comisia consideră că, în cazul în care un ajutor îndeplinește condițiile și nu depășește intensitățile maxime relevante ale ajutoarelor sau cuantumurile maxime ale ajutoarelor, prevăzute în secțiunile aplicabile din partea II din Orientările din 2023, efectele negative asupra concurenței și a schimburilor comerciale sunt limitate la minimum.

(210) Schema îndeplinește cerințele din partea II secțiunea 1.2.1.6 din Orientările din 2023 (considerentele 197-206), inclusiv intensitatea maximă relevantă a ajutoarelor (considerentul 206).

(211) În plus, obiectivele urmărite sunt în concordanță cu obiectivele generale și specifice prevăzute la articolele 5 și 6 din Regulamentul (UE) 2021/2115, care urmăresc promovarea unui sector agricol inteligent, competitiv, rezilient și diversificat care să garanteze securitatea alimentară pe termen lung și sprijinirea și consolidarea protecției mediului și contribuirea la îndeplinirea obiectivelor în materie de mediu ale Uniunii (considerentul 36).

(212) Prin urmare, Comisia concluzionează că impactul pozitiv al schemei depășește efectele sale negative în ceea ce privește denaturarea concurenței și impactul asupra schimburilor comerciale dintre statele membre.

7.2.4. *Concluzie cu privire la compatibilitatea schemei*

(213) Având în vedere cele de mai sus, Comisia concluzionează că schema facilitează dezvoltarea unei activități economice și nu afectează în mod negativ condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun. Prin urmare, Comisia consideră că schema este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, potrivit interpretării prin prisma dispozițiilor relevante din Orientările din 2023.

7.3. **Legalitatea ajutoarelor individuale**

(214) În decizia sa de inițiere a procedurii, Comisia a făcut trimitere la informațiile de piață obținute în cursul examinării preliminare a schemei, care au indicat că s-au acordat deja ajutoare unor întreprinderi mari pentru plata primelor de asigurare prin care se acopereau pagubele provocate culturilor și animalelor de creșcătorie de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de organisme dăunătoare plantelor sau, respectiv, de boli ale animalelor. Examinarea preliminară a arătat că, de fapt, autoritatea care acordă ajutoarele clasificase în mod eronat unii beneficiari drept IMM-uri la momentul acordării ajutoarelor ([34]). În consecință, aceasta a acordat în mod eronat acestor societăți ajutoare în cadrul schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA), care se limita la IMM-uri.

(215) În ceea ce privește clasificarea drept IMM-uri, autoritățile cehe au prezentat observațiile menționate în considerentele 100-110.

(216) În continuare, Comisia răspunde observațiilor Cehiei cu privire la interpretarea noțiunii de IMM-uri și evaluează legalitatea ajutoarelor individuale.

7.3.1. *În ceea ce privește interpretarea noțiunii de IMM-uri*

(217) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia nu a fost de acord cu evaluarea efectuată de autoritatea care acordă ajutoarele, considerând că această evaluare a fost efectuată în baza unor temeiuri pur formale, cu alte cuvinte prin verificarea exclusivă a îndeplinirii formale a criteriilor care definesc un IMM, fără a ține seama de realitatea economică și de principiile jurisprudenței prevăzute în considerentele 58-61 din decizia de inițiere a procedurii.

([34]) Considerentul 57 din decizia de inițiere a procedurii.

(218) Analiza prezentată de Comisie în decizia de inițiere a procedurii s-a bazat pe interpretarea articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA, astfel cum se explică în considerentul 61 din decizia de inițiere a procedurii. Comisia a precizat că interpretarea sa s-a bazat pe jurisprudența instanțelor Uniunii ghidată de principiul *effet utile*.

(219) În observațiile prezentate, autoritățile cehe au precizat că, în cadrul punerii în aplicare și al verificării administrative *ex post* a schemei exceptate pe categorii, acestea nu au considerat ca fiind întreprinderi mari beneficiarii care au devenit întreprinderi mari în urma unei fuziuni sau a unei achiziții care a avut loc cu mai puțin de doi ani înainte de data acordării ajutoarelor. Autoritățile cehe au considerat că astfel de beneficiari sunt IMM-uri pentru cele două perioade contabile consecutive care au urmat datei acordării ajutoarelor și le-au acordat ajutoare în baza schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA) (considerentele 100-110).

(220) În ceea ce privește argumentele prezentate de Cehia în legătură cu interpretarea articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA (considerentele 98-111), Comisia își reiterează poziția explicată în detaliu în decizia de inițiere a procedurii ([35]).

(221) Comisia reamintește că, în conformitate cu punctul 35 subpunctul 14 din Orientările din 2014 și cu punctul 33 subpunctul 36 din Orientările din 2023, întreprinderile mari sunt întreprinderi care nu îndeplinesc criteriile prevăzute în anexa I la RECA.

(222) În conformitate cu considerentul 39 din RECA, motivul care stă la baza scutirii IMM-urilor de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din TFUE este că „IMM-urile au un rol decisiv în crearea de locuri de muncă și, la un nivel mai general, constituie un factor de stabilitate socială și sunt motorul economiei. Cu toate acestea, dezvoltarea lor poate fi limitată de disfuncționalitățile pieței, care fac ca IMM-urile să fie afectate de deficiențe specifice. IMM-urile întâmpină adesea dificultăți în obținerea de capital sau de împrumuturi, din cauza reticenței anumitor piețe financiare în ceea ce privește asumarea de riscuri și din cauza garanțiilor limitate pe care le pot oferi. Resursele lor limitate le pot restrânge, de asemenea, accesul la informații, în special în ceea ce privește noile tehnologii și piețele potențiale. Prin urmare, pentru a facilita dezvoltarea activităților economice ale IMM-urilor, prezentul regulament ar trebui să excepteze de la obligația de notificare prevăzută la articolul 108 alineatul (3) din tratat anumite categorii de ajutoare destinate IMM-urilor”.

(223) Considerentul 40 din RECA explică faptul că definiția IMM-urilor utilizată în sensul regulamentului respectiv se bazează pe definițiile prevăzute în Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei ([36]), pentru a se elimina diferențele care ar putea genera denaturări ale concurenței și pentru a se facilita coordonarea dintre diferitele inițiative naționale și ale Uniunii în ceea ce privește IMM-urile, precum și din motive de claritate administrativă și securitate juridică.

(224) Potrivit articolului 2 alineatul (1) din anexa I la RECA, categoria IMM-urilor este formată din întreprinderi care au mai puțin de 250 de angajați și a căror cifră de afaceri anuală nu depășește 50 de milioane EUR și/sau al căror bilanț anual total nu depășește 43 de milioane EUR.

(225) În conformitate cu articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA, în cazul în care, la data închiderii conturilor, o întreprindere constată că, pe o bază anuală, a depășit sau s-a situat sub plafoanele privind numărul de angajați sau plafoanele financiare prevăzute la articolul 2 din regulamentul respectiv, acest lucru nu va avea ca rezultat pierderea sau obținerea statutului de întreprindere mijlocie sau mică sau de microîntreprindere, cu excepția cazului în care plafoanele respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive.

([35]) Considerentele 53-61 din decizia de inițiere a procedurii.

([36]) Recomandarea 2003/361/CE a Comisiei din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii (JO L 124, 20.5.2003, p. 36, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2003/361/oj).

(226) Instanțele Uniunii au confirmat în jurisprudența lor că definiția unui IMM trebuie interpretată în mod strict, întrucât avantajele oferite de statutul de IMM constituie, cel mai adesea (în special în domeniul ajutoarelor de stat), excepții de la regulile generale ([37]). Este necesar să se elimine din această calificare a IMM-urilor grupurile de întreprinderi a căror putere economică o poate depăși pe cea a IMM-urilor veritabile, chiar dacă îndeplinesc în mod formal criteriile prevăzute în definiția IMM-urilor ([38]). Potrivit jurisprudenței, de asemenea, trebuie să se asigure că definiția IMM-urilor nu este eludată prin mijloace pur formale ([39]).

(227) Instanțele Uniunii au confirmat, de asemenea, că numai întreprinderile care sunt afectate de deficiențe specifice ale IMM-urilor ar trebui să aibă dreptul la avantajele care decurg din acest statut ([40]). Ca atare, Comisia consideră că, în cazul în care o întreprindere nu este afectată de deficiențele specifice ale IMM-urilor, o astfel de entitate nu ar trebui să fie recunoscută ca IMM.

(228) La punctul 91 din hotărârea sa în cauza T-745/17, la care autoritățile cehe au făcut referire în observațiile lor (considerentul 110), Tribunalul a constatat, în esență, că Comisia ar fi trebuit să aibă îndoieli cu privire la posibilitatea ca o întreprindere care se situează sub pragurile pentru IMM-uri prevăzute la articolul 2 din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 să fie considerată IMM la momentul acordării ajutorului, în pofida faptului că a fost asociată cu o întreprindere mare în cursul celor două perioade contabile anterioare.

(229) Situația din prezenta cauză este inversă celei din cauza T-745/17. La momentul acordării ajutoarelor individuale, beneficiarii depășeau pragurile pentru IMM-uri prevăzute la articolul 2 din anexa I la RECA. Pragurile pentru IMM-uri au fost depășite ca urmare a unei modificări de durată a structurii acționariatului, care a avut loc în cursul perioadei contabile anterioare celei în care s-au acordat ajutoarele individuale. Interpretarea articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA prezentată de autoritățile cehe, în sensul că beneficiarii respectivi ar trebui să își păstreze statutul de IMM timp de doi ani de la data modificării structurii acționariatului lor, ar fi contrară spiritului articolului 4 alineatul (2), care urmărește să garanteze că numai întreprinderile care sunt afectate de deficiențele specifice IMM-urilor au dreptul la avantajele care decurg din acest statut.

(230) Ar fi contrar principiului *effet utile* să se ofere o astfel de flexibilitate întreprinderilor care depășesc în mod durabil pragurile pentru IMM-uri ca urmare a unei schimbări a acționariatului. Scopul flexibilității prevăzute la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA a fost de a garanta că întreprinderile care înregistrează o creștere și depășesc temporar plafoanele prevăzute la articolul 2 din anexa respectivă își pot păstra statutul de IMM. Astfel, acesta urmărește să asigure securitatea juridică pentru IMM-urile care își desfășoară activitatea pe piețe extrem de volatile. Cu toate acestea, modificarea acționariatului unei societăți ca urmare a unei fuziuni sau a unei achiziții introduce o modificare structurală care nu este supusă volatilității unei piețe sau creșterii economice.

(231) Având în vedere acest raționament, Comisia consideră că flexibilitatea prevăzută la articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA trebuie să se limiteze la situațiile în care plafoanele pentru IMM-uri sunt depășite temporar („cu excepția cazului în care plafoanele respective sunt depășite pe parcursul a două perioade contabile consecutive").

(232) Principiul de bază al interpretării Comisiei a constat în necesitatea de a garanta că numai întreprinderile care sunt afectate de deficiențele specifice IMM-urilor au dreptul la avantajele care decurg din acest statut și că măsurile destinate IMM-urilor aduc beneficii reale întreprinderilor a căror dimensiune reprezintă un handicap, iar nu celor care aparțin unui grup mare și care, prin urmare, au acces la fonduri și asistență care nu sunt disponibile concurenților de dimensiuni egale, dar care nu aparțin unui grup mare.

(233) Prin urmare, articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA nu poate fi interpretat în sensul că un IMM care, ca urmare a unei achiziții sau a unei fuziuni, devine o întreprindere mare ar putea beneficia în continuare în mod automat de statutul de IMM pentru două perioade contabile consecutive.

([37]) Hotărârea Curții din 27 februarie 2014, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punctul 32.

([38]) A se vedea, în special: Hotărârea Curții din 24 septembrie 2020, NMI Technologietransfer, C-516/19, ECLI:EU:C:2020:754, punctele 31-34, Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punctul 31 și punctele 50-54, Hotărârea Curții din 27 februarie 2014, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punctele 34 și 39, Hotărârea Curții din 14 octombrie 2004, T-137/02, Pollmeier/Comisia, ECLI:EU:T:2004:304, punctele 61-62.

([39]) Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punctul 50 și Hotărârea Curții din 27 februarie 2014, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punctul 33.

([40]) Hotărârea Curții din 27 februarie 2014, HaTeFo, C-110/13, ECLI:EU:C:2014:114, punctul 33 și Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punctul 50.

(234) Prin urmare, Comisia nu este de acord cu interpretarea autorităților cehe potrivit căreia perioada de grație de doi ani se aplică, în general, tuturor cazurilor în care plafoanele pentru IMM-uri sunt depășite, indiferent de motivul care stă la baza acestei situații. O întreprindere nu continuă să fie un IMM și nu se confruntă cu aceleași probleme (accesul la resurse, tehnologie etc.) atunci când, ca urmare a unei fuziuni sau a unei achiziții, devine parte a unei întreprinderi mari și, prin urmare, depășește pragurile pentru IMM-uri în mod durabil.

(235) De asemenea, Comisia nu este de acord cu punctul de vedere al autorităților cehe potrivit căruia jurisprudența menționată în considerentul 59 din decizia de inițiere a procedurii trebuie să se limiteze la articolul 3 din anexa I la RECA (considerentul 107). Deși este posibil ca această jurisprudență să fi fost emisă în mod specific în legătură cu așa-numitele întreprinderi asociate, în opinia Comisiei, acest lucru nu modifică sau limitează relevanța generală a principiului *effet utile*. Prin urmare, Comisia consideră că trebuie să se interpreteze că aceasta reglementează în general punerea în aplicare a definiției IMM-urilor, în special având în vedere faptul că instanțele Uniunii au încurajat, în hotărârile lor, aplicarea „spiritului" definiției IMM-urilor (de exemplu „[...] pentru a se asigura că numai întreprinderile care au într-adevăr nevoie de avantajele care decurg pentru IMM-uri din diferitele norme sau măsuri în favoarea lor beneficiază efectiv de acestea" ([41])).

(236) În plus, Cehia susține că, deși conținutul unei norme juridice poate fi clarificat prin interpretare, acest demers nu poate determina interpretarea eronată a legislației al cărei sens este clar și inteligibil. O astfel de acțiune ar risca să producă o lipsă inacceptabilă de securitate juridică (considerentul 106).

(237) În acest sens, Comisia reamintește că, în conformitate cu jurisprudența instanțelor Uniunii, orice text juridic ar trebui interpretat în conformitate cu formularea sa (interpretarea literală), dar și ținând seama în mod corespunzător de intenția legiuitorului atunci când adoptă textul. Comisia a explicat ([42]) că obiectivul definiției IMM-urilor este de a se asigura că măsurile de sprijin sunt acordate numai acelor întreprinderi care au cu adevărat nevoie de ele. Întrucât definiția IMM-urilor se aplică în toate politicile, programele și măsurile pe care Comisia le dezvoltă și le derulează pentru IMM-uri, este important să se identifice care întreprinderi sunt cu adevărat IMM-uri, deoarece acestea au nevoie de asistență pe care alte întreprinderi nu o necesită. În comparație cu alte întreprinderi, IMM-urile se confruntă cu un set unic de probleme, astfel cum s-a explicat deja în considerentul 222 și care justifică un tratament specific.

(238) Având în vedere raționamentul prezentat în considerentele 221-237, Comisia reiterează faptul că articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA nu se aplică în mod general și automat. În schimb, trebuie să se precizeze mai întâi care societate este relevantă pentru calcularea datelor în temeiul articolului 2 alineatul (1) din anexa respectivă și ce perioade contabile sunt relevante.

(239) Astfel, în cazul în care o întreprindere și-a schimbat structura sau acționariatul în mod durabil în urma unei fuziuni sau a unei achiziții și funcționează sub controlul [în sensul articolului 3 alineatul (3) din anexa I la RECA] unei „întreprinderi mari" ([43]) la momentul acordării ajutoarelor, o astfel de întreprindere trebuie să fie considerată ea însăși o întreprindere mare ([44]).

(240) Rezultă că o astfel de întreprindere nu putea beneficia de statutul de IMM și că, prin urmare, nu ar fi eligibilă pentru acordarea de ajutoare în temeiul schemei exceptate pe categorii.

7.3.2. Ajutoarele individuale

(241) În decizia de inițiere a procedurii, Comisia a considerat, cu titlu preliminar, că schema fusese deja pusă în aplicare înainte de notificarea sa.

(242) În cursul procedurii oficiale de investigare, autoritățile cehe au explicat că nu a fost lansată nicio invitație de depunere a cererilor de ajutor și, prin urmare, nu s-a acordat niciun ajutor în cadrul acestei scheme.

(243) Comisia este de acord cu afirmațiile autorităților cehe potrivit cărora ajutoarele menționate în considerentul 3 nu pot fi considerate ca fiind acordate în cadrul schemei, întrucât această din urmă schemă a fost notificată sub formă de proiect și, prin urmare, nu a fost aprobată de Comisie și nu era în vigoare la momentul acordării ajutoarelor.

([41]) Hotărârea Curții din 29 aprilie 2004, Italia/Comisia, C-91/01, ECLI:EU:C:2004:244, punctul 50 și Hotărârea Curții din 14 octombrie 2004, Pollmeier Malchow, T-137/02, ECLI:EU:T:2004:304, punctul 61.
([42]) Recomandarea 2003/361/CE, punctul 12.
([43]) A se vedea, de asemenea, considerentul 61 din decizia de inițiere a procedurii.
([44]) A se vedea, de asemenea, considerentul 61 din decizia de inițiere a procedurii.

(244) Din motivele menționate mai sus în considerentele 217-240, nu se poate considera nici că astfel de ajutoare au fost acordate pe baza schemei exceptate pe categorii SA.49594 (2017/XA), deoarece ele au fost acordate unor întreprinderi mari, în timp ce domeniul de aplicare al schemei exceptate pe categorii a fost limitat la IMM-uri.

(245) În consecință, ajutoarele individuale menționate în considerentul 3 nu au fost acordate în baza unei scheme de ajutoare și, prin urmare, constituie „ajutoare individuale" în sensul articolului 1 litera (e) din Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului ([45]).

(246) Procedura oficială de investigare a arătat, de asemenea, că, dintre societățile enumerate în considerentul 97 de mai sus, societății ZEV Šaratice, a.s. („ZEV Šaratice") i s-a acordat un ajutor individual ([46]) la 17 ianuarie 2018. La data acordării ajutorului, ZEV Šaratice trebuia considerată o întreprindere mare, astfel cum se explică mai jos.

(247) Din informațiile prezentate de autoritățile cehe reiese că, la 10 februarie 2017, LUKROM, spol. s.r.o. („LUKROM") a devenit acționarul majoritar al ZEV Šaratice, deținând 62,52 % din acțiunile sale. Această cotă a crescut și mai mult până la sfârșitul anului 2017, prin achiziții treptate de acțiuni, ajungând la 70,2 %. Potrivit autorităților cehe, ca urmare a deținerii majoritare a acțiunilor, începând cu 10 februarie 2017, societățile ZEV Šaratice și LUKROM au devenit întreprinderi asociate în sensul articolului 3 alineatul (3) litera (a) din anexa I la RECA.

(248) În observațiile lor, autoritățile cehe au făcut trimitere la hotărârea Tribunalului în cauza T-745/17 (considerentul 110). În opinia lor, în hotărârea respectivă, Tribunalul a concluzionat că articolul 4 alineatul (2) din anexa I la Regulamentul (UE) nr. 651/2014 („RGECA") se aplică chiar și în cazul fuziunilor și achizițiilor (considerentul 110).

(249) Cu toate acestea, situația din cauza respectivă era diferită de cea a ZEV Šaratice în cazul de față: în cauza T-745/17, beneficiarul ajutorului a devenit IMM ca urmare a transferului de acțiuni către o altă întreprindere. În cazul de față, situația este inversă: majoritatea acțiunilor ZEV Šaratice au fost achiziționate de o întreprindere mare, LUKROM.

(250) Într-adevăr, conturile LUKROM pentru 2017 au fost închise la 31 decembrie 2017. Totalul bilanțului anual s-a ridicat la 2 742 344 000 CZK (aproximativ 107 milioane EUR ([47])). Pentru aceeași perioadă, bilanțul LUKROM a indicat un număr mediu de angajați de 301, plus 372 de angajați în alte societăți incluse în bilanțul acestei societăți. Aceste date arată că LUKROM era o întreprindere mare în 2017.

(251) Conturile LUKROM pentru 2016 au fost închise la 31 decembrie 2016. Totalul bilanțului anual s-a ridicat la 2 346 940 CZK (aproximativ 86,8 milioane EUR ([48])). Pentru aceeași perioadă, bilanțul LUKROM a indicat un număr mediu de angajați de 299, plus 375 de angajați în alte societăți incluse în bilanțul acestei societăți. Aceste date arată că LUKROM era o întreprindere mare și în 2016.

(252) Prin urmare, Comisia consideră că hotărârea invocată de autoritățile cehe nu este relevantă în scopul aplicării anexei I la RGECA în cazul de față (a se vedea, de asemenea, considerentul 229).

(253) Cu toate acestea, ca o analiză juridică subsidiară, Comisia va aplica aceleași principii precum cele exprimate de Tribunal în hotărârea respectivă.

(254) Astfel cum s-a arătat la punctul 94 din această hotărâre, atât autoritățile naționale, cât și Comisia trebuie să stabilească în mod precis exercițiul contabil aprobat și anul pertinente în vederea unui calcul comun al datelor respective, în sensul articolului 2 alineatul (1) din anexa I la RGECA coroborat cu articolul 3 alineatul (3) și cu articolul 4 alineatul (2) din această anexă, și să precizeze societatea sau societățile care trebuie luate în considerare în acest scop.

([45]) Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 248, 24.9.2015, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj).

([46]) Societății ZEV Šaratice, a.s. i s-a acordat ajutorul individual menționat în considerentul 3 în valoare de 234 722 CZK (aproximativ 9 351 EUR; cursul de schimb din 17 ianuarie 2018: 1 EUR = 25,371 CZK).

([47]) Cursul de schimb din decembrie 2017: 1 EUR = 25,647 CZK.

([48]) Cursul de schimb din decembrie 2016: 1 EUR = 27,03 CZK).

(255) La punctul 93 din această hotărâre, Tribunalul a statuat de asemenea că trebuie să se țină seama și de datele unei societăți sub controlul căreia beneficiarul ajutorului a desfășurat o mare parte din activitatea sa economică în cursul exercițiului contabil luat în considerare.

(256) În aplicarea acestei hotărâri în situația de față, Comisia evaluează împreună datele ZEV Šaratice și LUKROM. Un astfel de calcul comun ține seama de spiritul articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA, astfel cum a subliniat Tribunalul la punctul 94 din hotărârea în cauza T-745/17. În caz contrar, definiția IMM-urilor ar fi eludată pe baza unor mijloace pur formale. Într-adevăr, în cazul în care analiza noțiunii de IMM ar fi efectuată cu doi ani înainte de modificarea structurii societății separat pentru fiecare dintre părțile la tranzacție, concluzia ar fi întotdeauna o extindere a noțiunii de IMM, ceea ce ar contraveni necesității de a interpreta articolul 4 alineatul (2) din anexa I la RECA în mod strict (considerentul 230) și în conformitate cu spiritul acestuia.

(257) În ceea ce privește perioada contabilă aprobată pertinentă, cele două perioade contabile anterioare datei acordării ajutorului au vizat anii 2017 și 2016.

(258) Conturile ZEV Šaratice pentru anul 2017 au fost închise la 31 decembrie 2017. Totalul bilanțului anual s-a ridicat la 120 286 000 CZK (aproximativ 4,69 milioane EUR ([49])). Pentru aceeași perioadă, raportul anual al ZEV Šaratice a.s a indicat 8 angajați.

(259) Conturile ZEV Šaratice pentru anul 2016 au fost închise la 31 decembrie 2016. Totalul bilanțului anual s-a ridicat la 120 286 000 CZK (aproximativ 4,39 milioane EUR ([50])). Pentru aceeași perioadă, raportul anual al ZEV Šaratice a.s a indicat 9 angajați.

(260) Astfel cum s-a menționat mai sus în considerentele 250 și 251, conturile întreprinderii asociate ZEV Šaratice (LUKROM) pentru cele două perioade contabile anterioare datei acordării ajutorului arată că această întreprindere asociată constituie singură o „întreprindere mare" în sensul anexei I la RGECA.

(261) Prin urmare, în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din anexa I la RECA, la data acordării ajutorului, și anume la 17 ianuarie 2018, ZEV Šaratice era asociată – și, prin urmare, face parte din aceasta – cu o „întreprindere mare" în sensul anexei I la RECA. În consecință, ZEV Šaratice nu era eligibilă pentru acordarea unui ajutor în cadrul schemei SA.49594 (2017/XA), întrucât un astfel de ajutor era disponibil numai pentru IMM-uri.

(262) În ceea ce privește celelalte societăți enumerate la considerentul 97 de mai sus, autoritățile cehe nu au explicat motivul pentru care aceste societăți au fost verificate, deoarece, potrivit informațiilor furnizate de autoritățile cehe, nu li s-au acordat ajutoare pentru primele de asigurare începând cu 1 ianuarie 2018.

7.3.3. *Caracterul ilegal al ajutoarelor individuale*

(263) Întrucât ajutoarele individuale au fost acordate întreprinderilor mari, acestea nu se încadrează în niciuna dintre categoriile prevăzute de RECA.

(264) Întrucât aceste ajutoare individuale nu au fost acordate pe baza unei scheme aprobate și nici nu au putut fi exceptate în temeiul RECA, Comisia își confirmă îndoielile preliminare și constată că ajutoarele individuale deja acordate întreprinderilor mari sunt ilegale ([51]).

7.4. **Compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă**

7.4.1. *Orientările aplicabile*

(265) În conformitate cu punctul 656 din Orientările din 2023, ajutoarele acordate ilicit vor fi evaluate în conformitate cu normele în vigoare la data acordării lor. Prin urmare, în prezenta decizie, Comisia evaluează ajutoarele acordate înainte de aprobarea acestora de către Comisie în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și, pentru toate ajutoarele individuale acordate înainte de 1 ianuarie 2023 (considerentul 3), pe baza Orientărilor din 2014.

([49]) Cursul de schimb din decembrie 2017: 1 EUR = 25,647 CZK.
([50]) Cursul de schimb din decembrie 2016: 1 EUR = 27,03 CZK).
([51]) Considerentele 42 și 50 din decizia de inițiere a procedurii.

7.4.2. Articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE și orientările aplicabile

(266) Conform articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, un ajutor poate fi considerat compatibil cu piața internă dacă se constată că facilitează dezvoltarea anumitor activități sau a anumitor regiuni economice, în cazul în care acesta nu modifică în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun.

(267) Prin urmare, pentru a fi considerate compatibile în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE, ajutoarele trebuie (i) să faciliteze dezvoltarea unei anumite activități economice sau a anumitor regiuni (condiție pozitivă) și (ii) să nu modifice în mod nefavorabil condițiile schimburilor comerciale într-o măsură care contravine interesului comun (condiție negativă). Aceste două condiții sunt cumulative.

(268) Comisia evaluează dacă aceste două condiții sunt îndeplinite în lumina orientărilor aplicabile, și anume Orientările din 2014. Mai precis, în acest caz, se aplică partea I capitolul 3 [Evaluarea compatibilității în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE], astfel cum a fost interpretat prin hotărârea Curții în cauza C-594/18 P ([52]) și partea II secțiunea 1.2.1.6 (Ajutoarele pentru plata primelor de asigurare).

7.4.3. *În ceea ce privește faptul dacă ajutorul facilitează dezvoltarea unei activități economice*

7.4.3.1. Identificarea activității economice

(269) Comisia observă că ajutoarele individuale au fost concepute pentru a sprijini fermierii în contextul unor riscuri și al unor evenimente de criză, stimulându-i să încheie asigurări. Asigurările sunt un instrument important pentru gestionarea riscurilor și a crizelor în sectorul agricol, care este expus la apariția frecventă a unor astfel de evenimente. Astfel, ajutoarele sprijină producția agricolă primară (considerentul 9).

(270) În conformitate cu punctul 44 din Orientările din 2014, ajutoarele pentru sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ar trebui să se refere în mod specific la PAC, ar trebui să fie coerente cu obiectivele de dezvoltare rurală la care se face referire la punctul 10 din orientările respective și ar trebui să fie compatibile cu normele privind organizarea comună a piețelor produselor agricole.

(271) În conformitate cu punctul 46 din Orientările din 2014, Comisia consideră că măsurile, puse în aplicare în temeiul Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului ([53]) și în conformitate cu acesta și cu actele sale de punere în aplicare și delegate sau ca finanțare națională suplimentară în cadrul unui program de dezvoltare rurală, sunt *per se* în concordanță cu obiectivele dezvoltării rurale și contribuie la acestea.

(272) Ajutoarele din cazul de față nu au fost cofinanțate în cadrul măsurii din programul de dezvoltare rurală al Cehiei, dar au fost concepute în conformitate cu obiectivele de dezvoltare rurală (considerentul 63).

(273) Prin urmare, Comisia consideră că ajutoarele au facilitat o activitate economică, prin faptul că au contribuit la competitivitatea și reziliența producției agricole primare.

7.4.3.2. Lipsa efectului stimulativ

(274) În conformitate cu punctul 66 din Orientările din 2014, ajutoarele au un efect stimulativ în cazul în care schimbă comportamentul întreprinderilor astfel încât acestea se implică într-o activitate suplimentară care contribuie la dezvoltarea sectorului, activitate pe care, în mod normal, nu ar fi inițiat-o în absența ajutorului sau pe care ar fi desfășurat-o într-un mod limitat sau diferit. Ajutoarele nu trebuie să subvenționeze costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu trebuie să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice.

([52]) Hotărârea Curții (Marea Cameră) din 22 septembrie 2020, în cauza C-594/18, Austria/Comisia, ECI:EU:C:2020:742.

([53]) Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 487, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1305/oj).

(275) În conformitate cu punctul 67 din Orientările din 2014, măsurile unilaterale de ajutor de stat care vizează numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor, dar care nu contribuie în niciun fel la dezvoltarea sectorului, în special ajutoarele acordate exclusiv pe baza prețului, a cantității, a unității de producție sau a unității de factori de producție, sunt considerate ajutoare pentru funcționare care sunt incompatibile cu piața internă. În plus, prin însăși natura sa, este, de asemenea, probabil ca un astfel de ajutor să interfereze cu mecanismele care reglementează organizarea pieței interne.

(276) Ajutoarele a fost acordate pentru costurile aferente primelor de asigurare (considerentul 21). Astfel, acestea nu au subvenționat costurile unei activități pe care o întreprindere le-ar fi suportat în orice caz și nu ar urma să compenseze riscul comercial normal al unei activități economice, neavând ca scop numai îmbunătățirea situației financiare a întreprinderilor.

(277) În conformitate cu punctul 70 din Orientările din 2014, Comisia consideră că ajutorul nu reprezintă un stimulent pentru beneficiar în cazul în care lucrul la proiectul sau activitatea relevantă a început deja înainte de depunerea cererii de ajutor de către beneficiar la autoritățile naționale. În conformitate cu punctul 35 subpunctul 25 din Orientările din 2014, „începerea proiectului sau a activității" înseamnă, în funcție de care are loc mai întâi, fie începerea activităților sau a lucrărilor de construcție privind investiția, fie primul angajament cu caracter juridic obligatoriu de a comanda echipamente sau de a contracta servicii, fie orice alt angajament prin care proiectul sau activitatea devine ireversibil(ă).

(278) În conformitate cu punctul 71 din Orientările din 2014, cererea de ajutor trebuie să cuprindă cel puțin denumirea solicitantului și dimensiunea întreprinderii, o descriere a proiectului sau a activității, inclusiv locația sa și datele sale de începere și de încheiere, cuantumul ajutorului necesar pentru realizarea proiectului sau a activității și costurile eligibile.

(279) În plus, în conformitate cu punctul 72 din orientări, întreprinderile mari trebuie să descrie în cerere ce s-ar fi întâmplat în absența ajutorului, situație care este descrisă ca fiind scenariul contrafactual, proiectul sau activitatea alternativă și trebuie să prezinte documente justificative în sprijinul scenariului descris în cerere. În conformitate cu punctul 73 din orientări, atunci când primește o cerere, autoritatea care acordă ajutorul trebuie să verifice credibilitatea scenariului contrafactual și să confirme că ajutorul are efectul stimulativ necesar. Un scenariu contrafactual este credibil dacă este unul real și se raportează la factorii de decizie valabili la data luării de către beneficiar a deciziei cu privire la proiectul sau activitatea în cauză.

(280) Astfel cum rezultă din considerentul 67 din decizia de inițiere a procedurii, în ceea ce privește ajutoarele individuale, Comisia a inițiat procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) din TFUE pe motiv că ajutoarele au fost acordate în mod ilegal întreprinderilor mari, din cauza îndoielilor legate de: (i) prezentarea scenariului contrafactual; și (ii) momentul depunerii cererilor (a se vedea, de asemenea, considerentul 8).

(281) Prezentarea scenariului contrafactual

(282) În observațiile lor cu privire la decizia de inițiere a procedurii, autoritățile cehe au contestat interpretarea dată de Comisie articolului 4 alineatul (2) din anexa I la RECA și au susținut că nu s-a acordat niciun ajutor beneficiarilor care nu s-ar califica drept IMM-uri în conformitate cu definiția prevăzută în anexa I la RECA ([54]) (considerentele 99-110).

(283) Cu toate acestea, autoritățile cehe au confirmat că niciunul dintre beneficiarii care au primit ajutoare în baza schemei SA.49594 (2017/XA) nu a prezentat un scenariu contrafactual (considerentul 98).

(284) Autoritățile cehe nu contestă faptul că schema SA.49594 (2017/XA) nu prevede cerința prezentării *ex ante* a scenariului contrafactual. Aceste autorități nici nu au solicitat Comisiei să se abată de la această cerință prevăzută în Orientările din 2014 ([55]).

(285) În consecință, Comisia consideră că primul motiv al inițierii procedurii oficiale de investigare a fost confirmat, în sensul că întreprinderile mari cărora li s-a acordat un ajutor individual ilegal nu au prezentat un scenariu contrafactual *ex ante* care să demonstreze că ajutorul acordat avea un efect stimulativ.

([54]) Această observație a Cehiei nu se referă la beneficiarii mari de la care ajutoarele au fost deja recuperate, astfel cum se explică în considerentul 102 din prezenta decizie.

([55]) Considerentul 47 din decizia de inițiere a procedurii.

7.4.3.3. Concluzie privind prima condiție (pozitivă) prevăzută la articolul 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE

(286) În lipsa unui efect stimulativ stabilit în mod corespunzător, nu se poate considera că ajutoarele individuale în cauză facilitează dezvoltarea unei anumite activități economice sau a unei anumite regiuni.

7.4.4. *Concluzie cu privire la compatibilitatea ajutoarelor individuale cu piața internă*

(287) Ajutoarele individuale deja acordate întreprinderilor mari pentru plata primelor de asigurare prin care se acopereau pagubele provocate culturilor și animalelor de creșcătorie de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de organisme dăunătoare plantelor sau, respectiv, de boli ale animalelor (considerentul 3) nu pot fi considerate ca facilitând dezvoltarea unei anumite activități economice sau a unei anumite regiuni.

(288) Prin urmare, astfel de ajutoare individuale nu pot fi considerate compatibile cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE (astfel cum a fost interpretat în lumina Orientărilor din 2014), nefiind necesar să se examineze a doua condiție, respectiv cea negativă, prevăzută în această dispoziție.

8. **RECUPERARE**

(289) În conformitate cu articolul 108 alineatul (2) din TFUE și cu jurisprudența constantă a instanțelor Uniunii, atunci când a constatat că un ajutor este incompatibil cu piața internă, Comisia are competența de a hotărî dacă statul membru în cauză trebuie să anuleze sau să modifice ajutorul ([56]). De asemenea, instanțele Uniunii au statuat în mod consecvent că obligația unui stat membru de a anula ajutorul considerat de Comisie ca fiind incompatibil cu piața internă are rolul de a restabili situația existentă anterior ([57]).

(290) În acest context, instanțele Uniunii au stabilit că acest obiectiv este atins de îndată ce beneficiarul rambursează sumele acordate sub forma ajutorului ilegal, pierzând astfel avantajul de care beneficiase față de concurenții săi pe piața internă, și se restabilește situația anterioară plății ajutorului ([58]).

(291) În conformitate cu jurisprudența, articolul 16 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1589 prevede că „[a]tunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar (denumită în continuare «decizie de recuperare»). Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept al Uniunii".

(292) Prin urmare, Cehia este obligată să recupereze ajutoarele ilegale și incompatibile (considerentul 261) de la ZEV Šaratice, a.s. și de la toți ceilalți beneficiari care erau întreprinderi mari la momentul acordării unor astfel de ajutoare individuale, cu excepția cazului în care acestea îndeplineau toate condițiile prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei ([59]) sau aplicarea unui principiu general al dreptului UE susținut în cursul procedurii oficiale de investigare. Recuperarea trebuie să acopere perioada de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarului până la recuperarea sa efectivă. Suma care urmează să fie recuperată este purtătoare de dobândă până la recuperarea efectivă,

([56]) Hotărârea Curții din 12 iulie 1973, Comisia/Germania, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, punctul 13.
([57]) Hotărârea din 21 martie 1990, Belgia/Comisia, C-142/87, ECLI:EU:C:1990:125, punctul 66.
([58]) Hotărârea din 17 iunie 1999, Belgia/Comisia, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, punctele 64 și 65.
([59]) Regulamentul (UE) nr. 1408/2013 al Comisiei din 18 decembrie 2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor *de minimis* în sectorul agricol (JO L 352, 24.12.2013, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1408/oj).

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Schema este compatibilă cu piața internă în temeiul articolului 107 alineatul (3) litera (c) din TFUE.

Articolul 2

Ajutoarele individuale deja acordate întreprinderilor mari pentru plata primelor de asigurare prin care se acopereau pagubele provocate culturilor și animalelor de crescătorie de calamități naturale, de fenomene climatice nefavorabile și de organisme dăunătoare plantelor sau, respectiv, de boli ale animalelor au fost acordate cu încălcarea articolului 108 alineatul (3) din TFUE și sunt incompatibile cu piața internă.

Articolul 3

(1) Cehia trebuie să recupereze ajutoarele incompatibile menționate la articolul 2.

(2) Sumele care urmează să fie recuperate sunt purtătoare de dobândă începând cu data la care au fost puse la dispoziția întreprinderilor mari beneficiare și până la recuperarea lor efectivă.

(3) Dobânda se calculează pe o bază compusă, în conformitate cu capitolul V din Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei ([60]), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei ([61]).

Articolul 4

(1) În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589, recuperarea ajutoarelor menționate la articolul 2 din regulamentul respectiv este imediată și efectivă ([62]).

(2) Cehia trebuie să se asigure că prezenta decizie este pusă în aplicare în termen de patru luni de la data la care este notificată.

Articolul 5

(1) În termen de patru luni de la notificarea prezentei decizii, Cehia trebuie să transmită Comisiei următoarele informații:

(a) listă completă a beneficiarilor care constituie întreprinderi mari în sensul anexei I la Regulamentul (UE) 2022/2472 al Comisiei ([63]), care nu au prezentat un scenariu contrafactual în cererea lor și care au primit ajutoarele incompatibile menționate la articolul 2;

(b) suma totală (principalul ajutorului și dobânda de recuperare) care trebuie recuperată de la acești beneficiari;

(c) descriere detaliată a măsurilor care au fost deja întreprinse și a celor prevăzute în vederea conformării cu prezenta decizie;

(d) documente care să demonstreze că beneficiarii au fost somați să ramburseze ajutoarele.

([60]) Regulamentul (CE) nr. 794/2004 al Comisiei din 21 aprilie 2004 de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2015/1589 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 140, 30.4.2004, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([61]) Regulamentul (CE) nr. 271/2008 al Comisiei din 30 ianuarie 2008 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 794/2004 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 659/1999 al Consiliului de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO L 82, 25.3.2008, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj).

([62]) Articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2015/1589 din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din TFUE.

([63]) Regulamentul (UE) 2022/2472 al Comisiei din 14 decembrie 2022 de declarare a anumitor categorii de ajutoare în sectoarele agricol și forestier și în zonele rurale ca fiind compatibile cu piața internă, în aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO L 327, 21.12.2022, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2472/oj).

(2) Cehia trebuie să informeze Comisia în legătură cu evoluția măsurilor naționale de punere în aplicare a prezentei decizii, până la recuperarea completă a ajutoarelor menționate la articolul 2. Cehia trebuie să prezinte imediat, la simpla solicitare a Comisiei, informații cu privire la măsurile deja întreprinse și la cele prevăzute în vederea conformării cu prezenta decizie. În plus, aceasta trebuie să furnizeze informații detaliate privind cuantumurile ajutoarelor și ale dobânzilor de recuperare care au fost recuperate deja de la întreprinderile mari beneficiare.

Articolul 6

Prezenta decizie se adresează Republicii Cehe.

Articolul 7

(1) Comisia poate publica identitatea beneficiarilor ajutorului incompatibil și valoarea ajutorului și a dobânzilor recuperate, fără a aduce atingere articolului 30 din Regulamentul (UE) 2015/1589.

(2) În cazul în care prezenta decizie conține informații confidențiale care nu trebuie să fie publicate, vă rugăm să informați Comisia în termen de 15 zile lucrătoare de la data primirii. În cazul în care Comisia nu primește o cerere motivată până la termenul menționat, se va considera că sunteți de acord cu publicarea textului integral al deciziei. Cererea dumneavoastră, în care se specifică informațiile relevante, trebuie trimisă pe cale electronică la următoarea adresă:

European Commission
Directorate-General for Competition
State Aid Greffe
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Stateaidgreffe@ec.europa.eu

Adoptată la Bruxelles, 29 iulie 2025.

Pentru Comisie
Teresa RIBERA
Vicepreședintă executivă